

МД 56

Методолошки документ

ISSN 1840-1090

УПОТРЕБА ИНФОРМАЦИОНО - КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ДОМАЋИНСТВИМА И ПОЈЕДИНАЧНО

Анкетна година 2020

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2020.

МД 56

Методолошки документ

ISSN 1840-1090

УПОТРЕБА ИНФОРМАЦИОНО - КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ДОМАЋИНСТВИМА И ПОЈЕДИНАЧНО

Анкетна година 2020

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2020.

САДРЖАЈ

Методологија	4
Статистичка јединица	4
Циљна популација	5
Периодичност.....	6
Посматране варијабле.....	6
Резиме мјере, агрегиране варијабле, индикатори и табелирање	6
Објашњења	7
Модул А: Приступ информацијама и комуникационим технологијама	8
Модул Б: Коришћење интернета	12
Модул Ц: Употреба е-управе	20
Модул Д: Употреба е-трговине	25
Модул Е: Приватност и заштита личних података.....	37
Модул Ф: Повјерење, сигурност и приватност	40
Модул З: Интернет ствари	44
Модул Г: Социо-демографске карактеристике позадине.....	50

Методологија

Статистички производ је јасна и прецизна дефиниција статистичких информација које треба произвести. Она се разликује од методологије производње. Методологија производње је начин или начин рада, а статистички производ је његов непосредни резултат. Различите статистичке методологије могу произвести исти статистички производ, постоје само различити начини да се ураде исте ствари, то значи да све док гарантујемо да се двије фигуре односе на исти статистички производ, на примјер у двије различите земље, оне су упоредиве. На овај начин, ова разлика између статистичког производа и статистичке методологије нам помаже да се фокусирамо на оне елементе који су важнији да би се осигурала упоредивост између неколико националних статистика и произвела нова на нивоу ЕУ, тј. Статистички производ, а оставља се дискрецији национални статистички институти бирају бољу статистичку методологију која се примјењује у својој земљи узимајући у обзир своје специфичности.

Елементи који чине статистички производ, на улазном нивоу, су статистичка јединица, циљна популација и варијабле посматрања, као и на излазном нивоу, периодичност и резиме мјере, агрегатне варијабле и табелирање. Покривајући све елементе статистичког производа, статистички концепти и номенклатуре су додатни потребни елементи за осигурање усклађености и упоредивости статистике.

Статистичка јединица

Статистичка јединица је основни тип елемената групе (која се такође назива популација) коју желимо посматрати или анализирати. Основне статистичке операције класификације, агрегације и наручивања се обављају на статистичкој јединици.

Избор статистичке јединице је питање процеса сакупљања података (односно оперативних ограничења повезаних с прикупљањем података из сваке врсте статистичке јединице) и концептуалног оквира одабраног за посматрање и анализирање појаве. Статистичка јединица је носилац статистичких карактеристика или атрибута, које на крају желимо мјерити.

Постоји неколико врста статистичких јединица, према његовој употреби. *Јединица за посматрање* представља идентификациони ентитет, о којем се подаци могу добити. Током прикупљања података, ово је јединица за коју се подаци снимају. Треба напоменути да ово може, или можда и није, исто као и извјештајна јединица. *Извјештајна јединица* јединица која извјештава органу за истраживање. Она извјештава информације за посматрачку јединицу (е). У одређеним случајевима може се разликовати од посматрачке јединице. Јединица за извјештавање је јединица која испоручује податке за дату инстанцу анкетирања.

У истраживању коришћења ИКТ користе се сљедеће статистичке јединице (у зависности од варијабле):

- домаћинства;
- појединци.

У идеалном случају, податке прикупљене у домаћинству требало би да извјештава „домаћинство“. У већини случајева, није могуће скупити и домаћинство око стола да би прикупили свој заједнички одговор, а посебно није могуће посебно кад је случај о телефонском интервјуу.

Генерално, једно лице у домаћинству ће одговорити на питања везана за домаћинство. Овај појединац може, на примјер, бити глава домаћинства или појединац који је изабран за појединачна питања.

Како се истраживање односи на коришћење рачунара и интернета, неопходно је да изабрано лице, одговори на питања лично. Интервју преко посредника могу довести до грешака у прикупљању података.

Различите јединице истраживања, тј. Домаћинства и појединци, користе се у различитим секцијама у моделу упитника. Приступ домаћинству се користи када се прикупе информације о приступу различитим електронским уређајима, типу интернет везе и баријери за коришћење интернета. Индивидуални приступ се користи када се прикупљају информације о употреби рачунара, коришћењу интернета, е-трговине и е-вјештина.

Разлози за коришћење приступа домаћинства приликом покушаја описивања приступа ИКТ-у су да домаћинства представљају платформу за пружање приступа већем броју појединаца, односно чланова домаћинства. У циљу упоређивања европских земаља на нивоу домаћинства, важно је узети у обзир разлике у демографији домаћинства. Један од разлога за то је што неке земље могу имати веће величине домаћинства и састав него у другим земљама, што је вјероватно у корелацији са стопом приступа. Да би могли успјешно упоређивати, такође је важно да земље примјењују исту дефиницију домаћинства.

Појединачни приступ се користи у контексту гдје се прикупљене информације у већој мјери односе на индивидуалну употребу ИКТ. Такође у овом случају је увоз узимајући у обзир структурне разлике између земаља, нпр. Старосне демографије, да би се направило одговарајуће поређење. Проблем, међутим, није толико велики као код домаћинства, пошто многи људи боље познају разлике у старосној структури земаља него разлике у структури домаћинства.

Циљна популација

Становништво је скуп објеката исте класе, што статистички значи групу елемената исте статистичке јединице. Постоје двије врсте популација које треба узети у обзир при изради статистике: циљна популација и популација рамова, *циљна популација* је популација од интереса. Дефинише се јасно раздвајање групе статистичких елемената за које се могу информисати неке информације о цијелој групи. Та разграниченост се заснива на једном или више атрибута статистичке јединице. У истраживању коришћења ИКТ циљна популација за различите статистичке јединице је:

- појединци: циљна популација чине сви појединци старости од 16 до 74 године;
- домаћинства: циљна популација чине сва (приватна) домаћинства са најмање једним чланом од 16 до 74 године.

Оквирна популација је операционализација циљне популације, која се у идеалном случају састоји у цијеловитом попису елемената циљне популације. Иако циљна популација може бити лако дефинисана, у пракси је потребан списак свих његових елемената за његову потпуну или дјелимично (у случају примјене узорка) посматрање и то је врло тешко добити. Тај списак би требао бити потпун и укључити сваки елемент циљне популације само једном. Међутим, већина времена ће трпити због недовољне покривености (*under-coverage*) или због прекомјерне покривености (*over-coverage*). Обично су датотеке и статистички елементи (регистри) одржавани и ажурирани, који садрже спискове статистичких елемената као и информације о неким атрибутима, који се обично користе за раздвајање циљних популација. Оквирне популације се обично извлаче из тих регистара. Популација оквира ће се даље објаснити у овом приручнику, укључујући и преглед праксе земаља за истраживање из 2017. године.

Периодичност

Периодичност је годишња, што значи да се подаци прикупљају и сакупљају једном годишње. Међутим, неке варијабле се могу посматрати са мањом фреквенцијом, нпр. Променљиве које имају тенденцију стабилности током времена.

Годишње истраживање би требало да буде компромис или компромис између оптерећења одговора и сакупљања и потребе за релевантним и најновијим информацијама о домену истраживања "*fast moving*", као што је информационо друштво.

Ова периодичност је утврђена у ставу ц) Прилога II. Уредбе 808/2004 и сектору Е (Прилог II , модул 2) Уредбе Комисије (ЕУ) 2019/1910 од 7^{ог} Новембра 2019. (види такође Прилог 4 - Правни оквир.

Посматране варијабле

У истраживању о употреби ИКТ-а већина посматраних варијабли је *квалитативна*, тј. циљ није прикупљање података о количинама („колико...“), фреквенцијама („колико често...“) или количинама („колико...“), већ прибављању нумеричких или категоричних података. У већини случајева¹, посматране варијабле у истраживању о употреби ИКТ-а су бинарне (дихотомне), што значи да одговори испитаника са *да* или *не*, нпр. *Да ли су користили интернет за продају робе или услуга*. Коначна статистика тада ће бити углавном пропорције (нпр. број *одговора са ДА* подијељен с бројем испитаника који су одговорили на питање). Друге варијабле посматрања су и квалитативне, али са више од двије категорије одговора (нпр. највиши степен образовања).

Атрибути или карактеристике за истраживање Заједнице о употреби ИКТ у домаћинствима и појединачима су наведене у Анексу 4 - Правни оквир (Прилог II Уредбе Комисије (ЕУ) 2019/1910 од 7^{ог} 2017/1515).

Оперативне верзије варијабли посматрања су питања у анкетном упитнику. Модел за такав упитник може се наћи у Анексу 1 - Модел упитник.

Дефиниција посматраних варијабли или модел питања поставља се детаљније у доле наведеним објашњењима.

Резиме мјере, агрегиране варијабле, индикатори и табелирање

Резиме мјере су нумеричке вриједности дефинисане статистичком мјером која се користи за сумирање вриједности за одређену варијаблу за све статистичке јединице у одређеној групи. Такве мјере могу бити у облику агрегата (нпр. укупног броја *да* -одговора на одређено питање) или показатеља (нпр. проценат *да* -одговора).

Агрегати се могу сакупљати за укупну популацију или за различите субпопулације које су дефинисане варијаблама у позадини (нпр. родни или образовни ниво) или за субпопулације дефинисане условљено од одговора других варијабли студија (нпр. корисници интернета у односу на некориснике).

Нпр.²:

- број појединаца који су користили рачунар у посљедња 3 мјесеца код куће,

¹ Међутим, постоји неколико квантитативних варијабли, посебно у модулу Е-трговина.

² Пример заснован на показатељима прикупљеним из претходних кругова анкете.

- број лица старијих од 16-24 године која су користила рачунар у посљедња 3 мјесеца код куће,
- број појединаца који су користили рачунар у посљедња 3 мјесеца код куће али не на послу,
- број корисника интернета који су га користили за преузимање званичних формулара (= број лица која су користила интернет и преузела службене форме).

Да би добили индикаторе (пропорције, проценти, итд.), агрегати морају бити подијељени са укупном популацијом или субпопулацијом.

На примјер, именилац таквог односа може бити:

- укупна популација појединаца у одабраним стратама (нпр. "удио лица у доби од 16 до 24 године који су користили рачунар код куће" = *број лица старих 16-24 који су користили рачунар у посљедња 3 мјесеца код куће подијељен с укупним бројем појединаца у доби од 16 до 24 године*)
- укупан број корисника рачунара (лица која су користила рачунар најмање једном у посљедња 3 мјесеца)
- укупан број редовних рачунарских корисника (лица која су користила рачунар најмање једном недјељно у посљедња 3 мјесеца). Детаљан формат преноса за слање података Еуростату може се наћи у Анексу 2 - Формат преноса и агрегати.

Објашњења

Објашњења у овом поглављу односе се на питања из упитника о моделу 2020. Структура овог поглавља слиједи упитник модела, тј. објашњења су груписана по *модулу* и по *питању*. Током читања овог дијела, препоручује се да имате при руци модел Упитника.

Из разлога континуитета, објашњења за питања која нису дио упитника модела 2020. (али су била дио 2019, 2018, 2017, 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, Упитници модела 2006, 2005. и 2005.) задржани су само ако је потребно више информација о прошлим питањима може се пронаћи у приручницима за 2019, 2018, 2017, 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007. и 2006. годину.

Статистичка јединица за модул А је домаћинство, док је појединац статистичка јединица за остале модуле.

Модул А: Приступ информацијама и комуникационим технологијама

→ Статистичка јединица: домаћинства

Да ли ви или неко у вашем домаћинству имате приступ интернету код куће (било којим уређајем)?

[**Обим** : сва домаћинства]

[**Упишите** : потребан је један једини одговор, тј. *Означите само једну*; бинарни (Да / Не) + Не знам; филтер питање]

'Приступ' не односи се на "могућност повезивања" (тј. Могу ли се обезбједити везе на подручју домаћинства или на улици), али да ли било ко у домаћинству може користити интернет код куће ако жели, чак иако само да пошаље е- пошта ("повезивање").

Бивше верзије питања имале су клаузулу "без обзира да ли се користи" која се сада одбацује. Прво, у већини случајева је небитно јер домаћинства обично користе услугу на коју су се претплатили (и плаћају). Међутим, могуће је да је везу поставио један од послодаваца чланова домаћинства или је подразумевана установа у згради у којој породица живи (а да се стварно не користи). Међутим, дискусије на недавним састанцима ИСС-а потврдиле су да се не могу пронаћи никакве значајне разлике у приступу и коришћењу. Стога је клаузула уклоњена *Не знам* Одговарајућу категорију треба избјегавати постављањем додатних питања за испитанику. Међутим, у неким случајевима члан домаћинства изабран за интервју можда не зна шта други чланови раде са нпр. компјутером домаћинства.

У одређеним земљама је могуће приступити интернету без уговора о претплати, али на примјер *ad hoc* плаћањима кад год се интернет заправо користи. Ово може бити у облику слања текстуалне поруке за пријем кратког трајања приступног кода. У тој ситуацији, многа домаћинства имају *могућност* да приступе интернету од куће (наравно под условом да имају потребну опрему, фи компјутер + модем или интернет омогућен мобилни телефон), али ће *не користите* то. У овом случају треба дати одговор "да".

Питање би требало бити у складу са ранијим истраживањима, а то значи да не указују нарочито на уређаје мобилне телефоније, јер би неким испитаницима било тешко да размисле о томе да ли мобилни уређај омогућава интернет или не, или путем које везе и на којој локацији. Људи који користе интернет преко мобилног телефона само од куће имају приступ кућама по жељи уколико су се претплатили на интернетску стопу или могли да користе Wi-Fi приступ који је повезан са DSL или другим рутером у домаћинском или јавном Wi-Fi-у ако је то случај могуће на локацији домаћинства. Од 2011. године додају се ријечи "било којим уређајем" када је потребно и требају служити као довољно објашњење.

A2: Које врсте интернет везе користите код куће?

[**Обим**: сва домаћинства која имају приступ интернету код куће, односно A1 = Да]

[**Тип**: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује се*]

Испитаници треба да наведу које врсте веза заправо користе. На основу наведених врста веза може се извршити груписање у широкопојасни приступ. Питање не испитује брзину преноса података у bit / s, нити тип уређаја који се користи за приступ интернету. "Не" одговори на а) или б) могу се користити за груписање у неширокопојасне интернет везе.

У даљем тексту је дато објашњење најчешће коришћених технологија, поједностављених од 2014. године тако што су навели двије широкопојасне везе (фиксне и мобилне), као и двије опције на другом, уско повезаним везама (фиксним и мобилним) да би олакшали одговоре. Ако NSI сматра да је прикладније користити називе марке или имена компанија него користити референце на технологије (ADSL, кабел, итд.), То је такође могућност (наравно под условом да се брендови могу рекодирати на различите технологије засноване на односима један-на-један).

а) Фиксне широкопојасне везе, нпр. DSL, ADSL, VDSL, кабловска, оптичка влакна, сателит, јавне Wi-Fi везе

Примјери додати у тексту опције а) могу се објаснити на сљедећи начин: DSL (нпр. ADSL, SHDSL, VDSL).

DSL (дигитална претплатничка линија) означава технологију која преноси податке при великим брзинама (тј. теоретски више од 144 kbit / s у поређењу са ускопојасним типовима веза, али данас нормално најмање око 0,5 Mbit / s) преко постојеће бакарне мреже. DSL технологија је врста интернет везе која је знатно бржа од *dial-up* приступа и стога означена као широкопојасна.

Важне DSL технологије укључују:

ADSL: Овај израз се користи за DSL гдје је већи пропусни опсег додијељен за преузимање него *upload* (*Asymmetric DSL*). SHDSL: Једноструки пар брзих DSL покрива симетрични брзи DSL.

VDSL: Веома високи битни DSL, са брзинама до 53 Mbps, у поређењу са око 8 до 10 Mb / s за ADSL. Жичани фиксни (кабловски, влакно, *Ethernet*, PLC, итд.)

Жичане фиксне везе могу или не морају имати рутер за Wi-Fi приступ у домаћинству, тј. За бежично усмјеравање сигнала до корисничког уређаја на краткој удаљености. Оне су класификоване као жичане фиксне.

Ове технологије укључују:

Кабловски модем: Ова технологија омогућава брзи приступ интернету преко мреже кабловске телевизије или комуналних ваздушних система. Као и DSL технологије, подаци се преносе преко постојеће бакарне мреже.

LAN (локална мрежа): Брзе интернет везе преко стамбених мрежа (везе које су заједничке за неколико домаћинстава, нпр. становници на колеџу).

Оптички кабл: Технологија која није заснована на бакарној жици. Технологија користи ласере или диоде које емитују светлост и могу пружити неограничени потенцијал пропусног опсега.

Ethernet: Може се примијенити на кућне мреже или стамбене мреже, нпр. Становнике на колеџу, а односе се на жичану LAN технологију, али је уопштено типичније за пословне типове интернетских веза с широкопојасним приступом. Када је Ethernet приступ интернету могућ, може се заснивати на фибер оптичком или бакарном *twisted* пару; стандардне брзине *Ethernet* преноса података могу бити до 10 Gbit / s.

PLC: значи комуникација на далеководу. Широкопојасност преко обичних електричних водова уопште може да варира од 256 Kbit / s до 2.7 Mbit / s.

Фиксни бежични (сателитски, јавни Wi-Fi)

Сателитске технологије: Пружа бежични приступ и углавном се користи у удаљеним подручјима која нису доступна путем кабловских или DSL мрежа.

Сателитски приступ интернету обично захтијева инсталирање сателитске антене / модема и мјесечне претплате. Ово питање се посебно односи на кућни интернет.

Двосмјерне сателитске интернет услуге високе брзине за приступ интернету су могуће и пласирају се на тржиште. Двосмјерно значи да се функције пријема и преноса врше преко сателита. Нема потребе за телефонском линијом.

Фиксне бежичне технологије (FWA): Технологије у овој групи су све бежичне технологије које омогућавају приступ између фиксних тачака (провајдера у домаћинство, а не унутар домаћинства).

Примјери су Wi-Fi или WiMAX. Јавни Wi-Fi или WiMAX могу бити доступни свима у одређеном подручју. У згради се различита домаћинства могла повезати на Wi-Fi.

WiMAX повезивање обезбеђује фиксни бежични приступ сличан функцији Wi-Fi, али у много већем опсегу (до око 50 км).

Wi-Fi приступ повезан са DSL рутером у домаћинству се не рачуна. Ово треба укључити у тачку а) на DSL. Кабл са рутером за Wi-Fi приступ се односи на став б).

Да бисмо то истакли, 2010. године ријеч "јавност" је додата пре Wi-Fi или WiMAX. Међутим, WiMAX није веома распрострањен (ако не постоји на националном нивоу, опција се може изоставити у националним упитницима). За анкету из 2012. године остале су само ријечи јавни Wi-Fi. Од 2020. године формулација је скраћена на "Wi-Fi"

да би се узело у обзир да би везом могли управљати и јавни и приватни оператори.

Јавни Wi-Fi приступ може бити бесплатан, али понекад не. Обезбеђивање од стране општина може бити у домету домаћинстава и представља главни примјер за тачку ц) (умјесто *hotspots* у хотелима, кафићима итд.).

б) Мобилне широкопојасне везе (путем мобилне мреже, најмање 3G, нпр. UMTS, коришћењем (SIM) картице или USB кључа, мобилног телефона или паметног телефона као модема).

Примјери додати у тексту опције а) могу се објаснити на сљедећи начин:

Само везе са мобилним мрежама треће генерације (3G) или вишим (3+), као на примјер UMTS радио технолошком мрежом или више, класификујући се за широкопојасни приступ. UMTS (*Universal Mobile Telephone System*) омогућава приступ интернету много већу брзину у поређењу са 2 или 2,5 генерацијске мреже као што је GPRS. Сваки приступ 3G + мрежама као што је HSDPA (*High Speed Download Packet Access*) или 4G треба укључити.

Уобичајени уређаји који се користе за 3G, 3G + мобилну везу су мобилни телефони или паметни телефони, преносни рачунари или слични преносиви уређаји.

UMTS: Односи се на 3G (мобилне технологије треће генерације) и мобилни телефон или **паметни телефон** преко широкопојасне мреже. UMTS широкопојасну повезаност се такође може добити путем преносних рачунара са 3G модемом.

Појам GPRS (*General Packet Radio Systems*) представљају другу генерацију мобилних технологија (иако се GPRS понекад назива 2,5 генерације).

Мобилна технологија је бежична технологија. Међутим, то не треба мијешати или мијешати са фиксном бежичном технологијом или фиксираним жицама, као што је горе описано. Као што је већ речено, могућности које DSL или каблови имају Wi-Fi рутерима неће класификовати за бежични приступ. Да бисте добили више јасноће, ријеч "бежични" видљива у ранијим истраживањима је прескочена.

LTE (дугорочна еволуција): Повезано са 4G (мобилне технологије четврте генерације). Овај стандард уведен је 2009. године са брзином преноса од око 100 Mbit / s и капацитетом преноса од 50 Mbit / s, што омогућава много већу брзину за коришћење интернета од UMTS-а. LTE има могућност управљања брзим мобилним уређајима и подржава *multi-cast* и *broadcast streamove*.

Мобилна мрежа (барем 3G, нпр. UMTS) користећи мобилни телефон или паметни телефон

3G мобилни телефони или паметни телефони омогућавају коришћење веб прегледача, е-поште или сличних интернет апликација преко 3G мрежа, нпр. UMTS.

Мобилна мрежа (најмање 3G, нпр. UMTS) преко (SIM) картице или USB кључа

Лаптопи или други преносиви рачунари (нпр. Netbook) се обично могу користити са USB кључем ("*surf stick*", *dongle*) или уграђеном SIM картицом за приступ 3G мрежама.

Остале, уско-спојене везе - опционо –

ц) Dial-up приступ преко стандардне телефонске линије или ISDN-а

Повезује домаћинство путем dial-up-а или путем аналогног модема или ISDN-а (Дигитална мрежа интегрисаних услуга). Оба типа могу се категоризовати као уско повезивање.

д) Мобилна ускопојасна веза (мање од 3G, нпр. 2G + / GPRS, које користи мобилни телефон или модем у лаптопу)

Широкопојасна веза преко мобилног телефона може и даље бити ограничена упркос недавним повећањима или недоступности у многим руралним подручјима или одређеним регионима. Друга генерација (2G) мобилне технологије као што је GPRS (*General Packet Radio Service*) означене су као уско повезивање. GPRS је мобилни систем са ниским капацитетом који омогућава приступ интернету. GSM, такође и 2G гдје се пренос ради преко режима прекидача кола, намјерно се не спомиње као примјер. 2G ћелијски системи у комбинацији са GPRS -ом често се описују као 2.5G, то јест, технологија између другог (2G) и треће (3G) генерације мобилне телефоније. Унапређене брзине преноса података за *Global Evolution* (EDGE) представљају средњу технологију која доноси другу генерацију GSM ближе трећој генерацији капацитета за руковање брзином података до 384 Kbits / s.

Ова опција укључује случајеве када мобилни телефон или лаптоп картица дозвољавају само уско везу код куће јер широкопојасне услуге нису доступне у одређеним областима.

Опције на мобилним везама не би требале бити означене ако се не користе код куће. Може се очекивати да људи са мобилним телефоном или паметним телефонима који су претплаћени на интернетску фиксну станицу повремено користе кућну везу за провјеру вијести, иако главна намјера се обично користи од куће. Људи који користе такве телефоне једино ван куће и ако пронађу бесплатни Wi-Fi треба одговорити "не" на б или д. Ако је јавни Wi-Fi могућ на локацији домаћинства, опција на фиксном бежичном уређају би требала бити означена ако се заправо користи.

Ако се телефон користи за Wi-Fi везу са DSL рутером код куће, примјењује се опција а). Мобилне везе се такође могу користити путем 3G модема (USB кључ или картица) који су повезани са радном површином, али се очекује да се користи маргинално; ако се користи опција д) требала би се примијенити.

Модул Б: Коришћење интернета

Статистичка јединица: појединци

Овај модул пита о сопственој употреби интернета на било којој локацији (кући, на послу или на другим местима). Требало би размотрити било који уређај за омогућавање приступа интернету. Примјери су десктоп, лаптоп, нетбоок или таблет рачунари, као и паметни телефони, конзоле за игре и читачи е-књига, СМАРТ ТВ, уређаји који се могу носити као што су паметни сатови итд.

Б1: Када сте посљедњи пут користили интернет?

[Обим: сви појединци]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну*; филтер питање]

Ово питање покрива сваку употребу интернета - било код куће, на послу или било гдје другдје, било у приватне или професионалне сврхе.

Временски разлози су самообјашњени: *У посљедња 3 мјесеца; Између 3 мјесеца и годину дана; Прије више од годину дана; Никада га нисам користио*. Питање одговара временским серијама.

Ради боље јасности, објашњење "путем било којег уређаја радне површине, преносне или ручне, укључујући мобилне или паметне телефоне" додато је у заграде на овом и другим интернетским питањима у прошлости; у скоријим упитницима, модул (и) почиње са текстуалним пољем који објашњава ова питања.

Б2: Колико сте у просјеку користили интернет у посљедња 3 мјесеца?

[Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца, тј. 1. опција у Б1]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну*; филтер питање]

Одговарајуће категорије на ово питање могу бити мало двосмислене. Испитаници би требали бити представљени са све три опције и бирају који од њих најбоље описује њихово понашање.

(I) Сваког дана или скоро сваког дана

Ако се ово тражи, ово треба да се односи на више од 4 дана сваке недјеље. Лица која свакодневно користе током рада на интернету, а која током викенда не користе код куће, морају означити ову опцију.

(II) Најмање једном недјељно (али не сваки дан)

Ако се ово тражи, ово треба да се односи између 1 и 4 дана сваке седмице

(III) Мање од једном недјељно

Б2.1: Да ли сте користили интернет неколико пута током дана?

[Обим: лица која су користила интернет сваког дана или готово сваког дана у посљедња 3 мјесеца, 1 опција у Б2]

[Тип: потребан је један једини одговор, тј *Означите само једну*; бинарни (Да не)]

БЗ: За које од следећих активности сте користили интернет (укључујући и апликације) у посљедња 3 мјесеца у приватне сврхе?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује се*]

Овај сет одговора односи се само на личну или приватну употребу (тј. НЕ у сврхе рада), али приступ је могао бити од било којег мјеста - укључујући мјесто рада или образовне установе.

У опсегу укључени су сви уређаји за омогућавање приступа интернету (укључујући паметну телевизију, ТВ *apple* и сл.). Апликације су такође укључене.

Питање је измијењено за 2015. годину након *Digital Europe Benchmarking Framework 2011-2015*³. Мониторинг оквир за дигиталну економију и друштво 2016-2021, слиједи исту структуру. Оквир, који пружа главно образложење истраживања коришћења ICT ИКТ, укључује низ двогодишњих индикатора коришћења. Неки двогодишњи индикатори поменути у оквиру се мјере годишње због високих камата (нпр. интернет банкарства). За 2020. годину изабрано је питање БЗ.

Комуникација

а) Слање / пријем е-поште

Укључује употребу е-поште за слање порука пријатељима или за добијање информација о роби / услугама.

б) Упућивање позива (укључујући видео позиве) путем интернета, на примјер путем *Skypea, Messengera, WhatsAppa, Facetimea, Vibera, Snapchata*

Општа питања: Телефонирање преко интернета је релативно јефтин начин комуникације. *VoIP-ov* (IP или *VoIP-и* нуди специјализована предузећа, али и провајдери интернетских услуга (ако се испита, испитаници често неће знати да ли се користи *VoIP*). Важна је телефонска веза између корисника. Корисник мора инсталирати мали програм или апликацију (као што је *Skype, WhatsApp*) за бесплатне позиве преко интернета било коме другом који такође има овај програм / апликацију. Уобичајено је да се позиви и до нормалних фиксних или мобилних линија користе путем припејд кредита.

Тачка б) је активност у којој се укључује инсталација програма или његово активирање за снимање уживо звука или у комбинацији са визуелном комуникацијом између лица (нпр. *Skype*).

Због тога коришћење фиксног телефона који ради преко интернета није укључено у обим. Само су *VoIP* позиви путем интернет апликација које пружају нетрадиционални телекомуникациони оператери који не укључују додјелу националног *NNP* броја земље у питању спадају у оквир овог питања (нпр. видео позиви (путем веб камере) преко интернета:

Понуђена опција је промијењена 2008. године. Бивша понуђена опција под Б5б у 2007. години није била релевантна јер видео конференцију обично схватају као да користе компаније и за пословне сврхе, а не састанке лицем у лице. Често се не базира на ИП мрежи.

Појам видео позива говори о актуелним трендовима у живој аудио и визуелној комуникацији између лица. То се једноставно односи на веб камеру као додатну средњу и преко интернета (ИП базиране мреже). Користе се веб камере, уобичајене мале дигиталне камере. Функције могу бити доступне у програмима за интернет позиве / телефонирање (као што је *Skype*).

³ https://circabc.europa.eu/sd/d/ee295abf-562a-4d16-99c0-2540438dbdde/i2010_HLG_benchmarking_framework%20fin.pdf

Изрази " Skype ", "Facetime" у тексту опције одговора означени су као примјери јер су познати NSI-и би могли у националне упитнике додати било коју другу апликацију која се тренутно користи на националној разини.

Позиви преко *Whatsapp*-а, *Viber*-а и сличних апликација укључени су у опсег.

ц) Учествовање у друштвеним мрежама (стварање корисничког профила, објављивање порука или других доприноса на *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *Snapchat* итд.)

Социјално умрежавање се може разликовати од других активности комуникације и садржаја по аспекту стварања профила на одређеним веб страницама. Осим глобалних платформи као што су *Facebook* или *MySpace*, има много других који се фокусирају на одређене субјекте или постојеће заједнице ван мреже.

Појмови *Facebook*, *Twitter*, *Instagram* или *Snapchat* у тексту опције одговора су намијењени као примјери из разлога јер су познати. У националним упитницима може се додати и друга мрежа која се често користи на националном нивоу.

Бити члан мреже са одабраним другим члановима који дијеле интересе и активности је битна карактеристика друштвене мреже. *On-line* друштвене мреже су веб-сајтови на којима чланови могу сачувати информације о себи, обично у облику профила и остваривати контакт са другим члановима, чиме стварају мрежу личних веза. Поред тога, садржај који креира корисник може да учитава било којег, као што су текстови, фотографије, музичке датотеке и видео снимци, који често дјелују као центар за интеракцију унутар мреже (нпр. *YouTube*, *MySpace*). Социјално умрежавање може бити анонимно или са стварним личним подацима. Наведене информације често укључују фотографије и биографије. Мрежа веза чланова обично се приказује као интегрални дио њихове презентације.

На сајтовима за социјално умрежавање стога спадају алати за постављање личних података у профил, учитавање садржаја креираног од стране корисника, омогућавање персонализоване интеракције и комуникација с другима постављањем порука и дефинисање друштвених односа одређивањем ко има приступ подацима, који могу комуницирати с ким и како .

Постоје многе друштвене мреже које одговарају различитим потребама. Примјери су (извор: http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/facts/index_en.htm):

- друштвене мреже: *MySpace*, *Facebook*, *Snapchat*, *Skyrock*, *Bebo*, *Netlog*, *Hyves*, [StudiVZ.de](#), [Piczo](#), [Zap.lu](#), *MSN*, [Giovani.it](#), [Arto.dk](#), *Yahoo*, [One.It](#), *Grono*, *Tuenti*, [Aha.bg](#), [Instagram](#), [Google+](#).
- Платформе засноване на садржају, гдје корисници могу гледати или отпремати садржај као што су видео записи или слике: *YouTube*, *Dailymotion*, *Flickr*
- *Mikro-blogging* мреже: *Twitter*
- Виртуелна окружења: *Second Life*, *Habbo Hotel*

д) Коришћење тренутних порука, односно размјена порука, на примјер, путем *Skypea*, *Messengera*, *WhatsApp*-а, *Vibera*, *Snapchata*

Ова опција одговора комплементарна је опцији одговора б) да би се добила боља слика о врхунским комуникационим услугама. Опција се односи на писање порука путем апликација као што су *Skype*, *Messenger*, *WhatsApp*, *Viber*, *Snapchat*. Комуникација путем СМС-а није укључена у опсег ове опције одговора.

Остале услуге тренутних порука које спадају у подручје овог питања укључују, на примјер: *Discord*, *eBuddy XMS*, *iMessage*, *Kik Messenger*, *Line*, *Telegram*, *WeChat*.

Диктирање тренутних порука путем препознавања гласа такође је у оквиру ове опције одговора.

Приступ информацијама

е) Проналажење информација о роби или услугама

Коришћење интернета за тражење информација о било којој кућној ствари или потрештини, на примјер, филмовима, музици, видео-игрицама, књигама, материјалима за електронско учење, одјећу, рачунарском софтверу или услугама електронске опреме, на примјер, банкарским, финансијским или здравственим услугама. Не би требала укључивати трансакције, нпр. куповину било које робе или услуга (*on-or off-line*), иако ће се обично тражити информације о добру или услугама прије него што се заправо набави.

ф) Читање интернет портала / новина / часописа

Ово би требало укључивати све врсте интернет новина и часописа, било бесплатно или која се плаћају. Израз "Читање или преузимање ..." у претходним упитницима је измијењен и "преузимање" уклоњено јер су информације о преузимању (или директном скринингу) сматране ирелевантним.

г) Дијељење или објављивање самостално креираних видео записа, фотографија, музике, текстова итд. На веб- страници или путем апликације

Ова опција замјењује двије ставке о креативности које су се појављивале у моделним упитницима из претходних година: "Учитавање самостално креираног садржаја (текст, фотографије, музика, видео записи, софтвер итд.) На било коју веб- страницу која се жели подијелити садржај" и "Креирање веб-страница или блогова" .

Опсег нове опције одговора односи се на употребу интернета за креативност. Односи се на сваку ситуацију у којој је лице направило креативни садржај који треба дијелити с другима на мрежи. Садржај на који се може позивати може бити, на примјер, у облику слика, видео записа, музике, текста или софтвера који је сам креирао. Примјери креативног садржаја су: блогови, блогови или веб-странице о хобију, књижевни текстови објављени или дијељени on-line, умјетничке креације које се дијеле на мрежи, употреба апликација за комбиновање фотографија или видео садржаја у други креативни садржај, стварање фото албума или мапа са фотографијама с умјетничким сликама, које се шире путем апликација, блогова или друштвених медија. Дијељење свих ових самостално креираних ставки путем услуга размјене тренутних порука (нпр. Путем WhatsApp-а или Messenger-а) спада у опсег ове могућности одговора. Међутим, слање кратких информативних порука о услугама тренутних порука или коментарисање на садржај који други људи стављају на располагање није унутар оквира ове могућности одговора. Слање слика пријатељу путем ОТТ услуга, само у информативне сврхе, није у оквиру питања.

х) Слушање музике (нпр. веб радио, стриминг музике) или преузимање музике

Ово се односи на уживо или временско закашњење слушања радио емисије или услуге преноса музике, укључујући и музику на YouTube-у. Услуге на захтјев су укључене. Од 2020. године обухваћање преузимања музике такође је обухваћено обимом питања.

и) Гледање ТВ програма са интернета (уживо или надопуна) с ТВ емитера (нпр. [Национални примјери])

Ово се односи на коришћење медијума за стриминг као алтернативу за преузимање. Садржај се не чува, умјесто тога се брише након гледања. Може се користити за гледање догађаја на интернету или за касније гледање програма (Catch-up).

Ова опција се углавном односи на заједничке ТВ станице који пружају могућност гледања телевизије уживо у одређеном времену емитовања или гледања пропуштеног програма када се неко одлучи гледати.

Препоручује се укључивање националних примјера у формулацију могућности одговора како би се испитаницима олакшало разумијевање ове опције.

г) Гледање видеа на захтјев комерцијалних услуга *Netflix, HBO GO, Amazon Prime, Maxdome*

Ово се односи на услуге (услуге стримовања) за које корисници морају да се претплате и плаћају накнаду.

Ова опција се односи на комерцијалне услуге (за плаћање) на захтјев и према томе на видео снимке које је неко могао гледати на основу неке врсте претплате (такође једнократно). Примјери видео записа на захтјев комерцијалних услуга су: *Netflix, HBO GO, Amazon Prime, Maxdome*.

к) Гледање видео садржаја из услуга дијељења (*sharing*) нпр. *YouTube*

Ово се односи на услуге са бесплатним приступом за кориснике, али се често услуге финансирају путем реклама. Она се односи на заједничке услуге, што значи бесплатно. Један примјер је *YouTube*, али има неколико сајтова који нуде видео или филмове без плаћања.

л) Играње или преузимање игара

Ово се односи на игре које се играју на мрежи или након преузимања, чак и ако након тога лице игра ван мреже.

Специфичне опције Б3х, Б3и, Б3ј, Б3к и Б3л односе се на било који уређај који омогућује интернет (зато су овдје обухваћени паметни телефони или мобилни телефони, паметна телевизија, *Apple* телевизија итд.).

м) Тражење информација везаних за здравље (нпр. Повреда, болести, исхрана, побољшање здравља итд.)

Ова опција се односи на коришћење интернета за активности повезане са здрављем. Обим је ограничен на приватне сврхе. Професионална употреба не треба узети у обзир. "Приватно", међутим, не би требало да буде ограничено на властиту личну употребу, али може укључити и коришћење интернета за активности везане за здравље у име других чланова породице или пријатеља. Требало би укључити и тражење информација везаних за здравље за кућне љубимце.

Опција укључује опште претраге путем претраживача (*Google, Yahoo* !,) користећи кључне ријечи у једној од наведених области. Ова опција укључује и више специфичних претрага на специјализованим веб локацијама као што су Министарство здравља, невладини органи или интересне групе. Требало би укључити и тражење информација везаних за здравље на интернет страницама болница. Лице које одговара је можда добила адресу веб -странице из фолдера или чланка.

н) Заказивање прегледа преко интернета (нпр. у некој болници или дому здравља)

Слање е-поште је искључено. Ова опција жели обухватити у којој мјери становништво користи веб -странице болница и Домова здравља који омогућавају заказивање прегледа путем веб образаца. Ове услуге можда неће бити примјенљиве у неколико земаља (уколико се потврде од других поузданих извора, може се изоставити у националном упитнику).

о) Приступ личним здравственим подацима на мрежи

Ова опција покрива *on-line* консултације са личним здравственим подацима путем веб-странице или апликације (на примјер, резултате испитивања крви). Тачка не обухвата савјетовања о здравственим картону прикупљеним у сврху осигурања од стране приватних осигурања кућа.

п) Коришћење других здравствених услуга путем веб-странице или апликације, умјесто да морате ићи у болницу или посјетити лијечника (нпр. добијањем рецепта или савјетовања на мрежи)

Ова опција покрива употребу других здравствених услуга путем веб-странице или апликације која није горе наведена. То би углавном биле услуге попут интернетских медицинских консултација или добијања рецепта на мрежи. Употреба мобилних здравствених апликација (такође ако се користи паралелно с другим повезаним уређајима за е-здравље, попут носивих повезаних уређаја) такође је у склопу ове опције одговора (на примјер, употреба апликација за праћење рада срца, брзине шећера, поремећаји спавања, онколошка нега, поновна едукација итд.), ако су резултати таквих мјерења доступни путем Интернета на увид лијечницима.

Међутим, конултације путем е-поште требају бити искључене.

Остале on-line услуге

р) Продаја робе или услуга путем веб-странице или апликације (нпр. *EBay, Facebook Marketplace, shrock*)

Године 2020. предложено је ново формулације ове ставке да би се узеле у обзир не само аукције, већ и друга интернет тржишта, попут *Facebook Marketplace*.

Продаја робе или услуга *on-line*, нпр. Путем *eBay* веб-сајта, не захтијева *електронска* трансакција плаћања, односно трансакција или "договор" се врши *on-line*, али се плаћање и / или испорука могу одвијати ван линије.

Постављање реклама на веб-страници да, на примјер, продају половног бицикла или резервну карту за неки догађај, не би требали бити укључени овдје пошто се трансакција уопште не закључује *on-line* на аутоматском начину (већ преко телефонског позива или неформалном електронском поштом).

с) Интернет банкарство путем веб-странице или апликације

Ово укључује електронске трансакције са банком за плаћање, трансфере, итд. Или за тражење информација о рачуну. Израз ове ставке незнатно је измијењен у односу на 2019. годину анкете, што боље одражава чињеницу да је мобилно банкарство такође укључено у опсег ове опције одговора.

Ова категорија не покрива електронске трансакције за друге врсте финансијских услуга. Једноставно тражење информација о акцијама или финансијским услугама је наравно укључено у тачки е) *Проналажење информација о роби и услугама*. Коришћење електронских новчаника треба искључити.

Б4 Да ли сте користили простор за складиштење на интернету да бисте у посљедња 3 мјесеца могли да сачувате документе, слике, музику, видео или друге датотеке у приватне сврхе, нпр. Google disk, Dropbox, Windows OneDrive (раније Skydrive), iCloud, Amazon Cloud Drive?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип : потребан је један једини одговор, тј.; **Означи једну бинарни (Да не)]**

Питање не поставља питање коришћења личних веб локација или друштвених медија (нпр. Блогови, сајтови за друштвене мреже као што је *Facebook*) или коришћење *e-mail*

налога, али пита о коришћењу намјенских услуга. Пита о активном коришћењу апликација за *online / cloud storage*, а не о приступу. Ако испитаник зна да се аутоматски чува или испитаник предузео кораке за аутоматско складиштење, ове опције такође се требају укључити у одговоре.

Тзв. "cloud услуга" нуди могућност складиштења на серверу доступном преко интернета. Многи од њих се такође користе за дијелење датотека са другима. Посебно су медијске датотеке обично велике и њихово чување на интернету ће пружити могућности за превазилажење ограничења у вези са властитим уређајима који се користе за чување.

Да би боље разумјели *cloud* услуге које обезбјеђују простор за складиштење на интернету, најпопуларније услуге су додате директно у питање. Додатни популарни национални примјери могу се додати ако је потребно. Простор за складиштење који се користи за сврхе размјене такође треба укључити за више информација

- Google disk: <http://learn.googleapps.com/tour-drive>
- Dropbox: <https://www.dropbox.com/tour/1>
- Windows OneDrive (раније Skydrive): <https://onedrive.live.com/about/en-gb/>
- iCloud: <http://www.apple.com/icloud/>
- Amazon Drive: <https://aws.amazon.com/>

B5 Да ли сте спровели неку од сљедећих активности учења путем интернета у образовне, професионалне или приватне сврхе у посљедња 3 мјесеца?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све оно што се примјењује*]

Циљ овог питања је мјерење коришћења интернета за учење у контексту усавршавања или рада, али и приватних сврха. У прошлим је истраживањима постављено питање о извођењу интернетских курсева у контексту питања о интернет активностима у приватне сврхе. То је питање интегрисано у ново питање.

а) Похађање *on-line* курса

On-line курс (нпр. *Duolingo*) одржава курсеве учења са удаљене локације организација за образовање и оспособљавање или послодаваца у којима курсеве могу похађати лично (често али не нужно и код куће). Интеракција са наставницима, тренерима и материјалом за учење се обавља преко интернета. Коришћење софтвера за е-учење може играти улогу. Ова ставка важи и ако је курс само дјеломично обављен на мрежи. Питање се односи на било који предмет који се односи на образовање или обуку или у приватне сврхе. Ово укључује хобије или лични развој (нпр. језици, историју, кување). *On-line* курсеви обично захтијевају регистрацију. Линк до веб странице ЕУ с примјерима за *MOOC (Massive Open On-line* курсеви):

<https://ec.europa.eu/epale/en/content/more-1500-courses-new-european-mooc-scoreboard>

б) Коришћење *on-line* материјала за учење, осим комплетног *on-line* курса (нпр. аудио-визуелних материјала, софтвера за учење на мрежи, електронских уџбеника).

Треба искључити употребу *on-line* материјала за учење путем интернетског курса. Они који се користе у вези с физичким / *of-line* курсевима као додатним извором требају бити укључени као и друга учења. Главни примјери додати су директно у текст за даља објашњења (нпр. Аудио-визуални материјали, софтвер за *on-line* учење, електронски уџбеници).

Остали примјери су интернетски чланци или илустрације, види нпр.:

https://library.leeds.ac.uk/info/1401/academic_skills/130/presentations

Савјетовање с документацијом која је учитана (комплементарни уџбеници књига) на одређеном образовном веб мјесту када је опсег учења класификован у опцији б).

Коришћење мрежног материјала за учење као активности *спроводи се путем интернета* искључује преузимање таквог материјала (плаћеног или бесплатно коришћење) за изванмрежну употребу у каснијем року.

ц) Комуникација са инструкторима или студентима путем образовних веб- страница / портала
Подразумијева се свака комуникација с наставницима или другим ученицима путем намјенских образовних веб -страница или портала. Појам студенти укључују студенте, студенте и полазнике курса. Странице образовних организација на *Facebooku* су не укључена јер опција одговора циља на употребу образовних веб- страница и портала који су често подржани политиком.
Савјетовање с учитаном документацијом (допунска документација или подаци или резултати испитивања) на одређеном образовном веб мјесту када је опсег комуникација класификована у опцији ц).

д) Остало (**необавезно**)

У пракси не би требало бити других релевантних активности. Но, опција „остало“ предлаже се из разлога квалитета да би се провјерило ваљаност горњих понуђених за ново питање. Испитаник би требао навести било које друге активности учења. На примјер, ако испитаник сматра да је интернетски испит прилика за учење, у складу с тим могу се дати позитивни одговори. Међутим, то се не може сматрати добрим примјером јер текстови или испити припадају провјери вјештина или провјери знања, а не вјештини или активностима развијања знања.

Модул Ц: Употреба е-управе

Статистичка јединица: појединци

Овај модул поставља питања о контактима преко интернета (преко веб локација или апликација) са јавним органима или јавним службама. Контакти преко ручно откуцаних е-мејлова треба искључити.

Контакт или интеракција са јавним органима или јавним службама укључује коришћење веб- страница или апликација како би искористили права грађана или испуњавали обавезе у сљедећим сферама:

- Фискална питања (нпр. Пореска декларација);
- Обавјештење о кретању;
- Пензије, социјална давања (нпр. дечији додатак, накнада за незапосленост);
- Званична документа, личне карте или сертификати (нпр. лична карта, пасош, извод из матичне књиге рођених);
- Јавне едукативне услуге (јавне библиотеке, информације о упису и упису у дневне центре, вртиће, школе или универзитете);
- Услуге јавног здравства (нпр. услуге јавних болница или интеракције са приватним или полу-приватним оператером који нуде здравствене услуге у случајевима када су такве услуге уговорене са приватним или полу приватним оператерима од стране државе).

Ц1: Да ли сте контактирали или ступили у контакт са државним органима или јавним службама преко интернета у приватне сврхе у посљедњих 12 мјесеци за сљедеће активности?

[Обим: лица која су користила интернет у посљедњих 12 мјесеци (1 и 2 опције у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује*]

Дефиниција јавних власти или јавних служби коришћених у истраживању

Контакт или интеракција са државним органима или јавним службама преко интернета се обично врши преко веб локација или апликација које пружају ти субјекти. Контакт или интеракција треба бити директна, тј. испитаник треба да се директно обрати јавним органима или службама, а не преко другог лица. Текст који се користи у претходним упитницима промијењен је у "контакт или интеракцију" и "јавни органи и јавне службе". Ограничење питања само на јавне органе је било сувише уско. С друге стране, све јавне службе не би требало обратити пажњу. Ово је такође у складу са ранијим описима у приручнику и сада је више изражено у тексту.

Реч "контакт" додато је због проблема са преводом за ријеч "интеракцију" у неким земљама.

Контакт или интеракција са државним органима или јавним службама у оквиру модула е-управе је директно објашњена у првом питању модула и дефинисана је како слиједи:

Контакт или интеракција са "веб -сајтовима који се односе на обавезе грађана (нпр. пореска декларација, обавјештење о кретању), права (нпр. социјална давања), службена документа (нпр. лична карта, извод из матичне књиге рођених), јавне образовне услуге (јавне библиотеке, информације о упису у јавност школе или универзитет), јавне здравствене службе (укључује услуге јавних болница), "искључује ручно откуцане е-поруке.

Јавне услуге поштанског и јавног превоза, комуналне услуге (нпр. електрична енергија), јавне вијести и прогнозе временских прогноза су искључени. Референтни период је "у посљедњих 12 мјесеци" да разматрају неправилну природу интеракција са јавним органима / службама.

Упис у високошколско образовање родитељи могу да раде и за своју дјецу. Због тога не треба само посматрати ученике/студенте.

Што се тиче свих питања везаних за интернет, интернет активности, укључујући и е-владу, могу се обављати на било ком уређају који омогућава такве активности, тј. "Путем било којег уређаја, десктопа, преносног или ручног уређаја, укључујући мобилне или паметне телефоне" и свуда (код куће, на послу или од било чега другог).

Контакт или интеракција са државним органима или јавним службама

Три тачке а), б) и ц) користе концептуални оквир за ниво интеракције између предузећа или грађана и јавних власти, које користи DG CONNECT. Оквир четири нивоа интеракције развијен је како би се измјерио ниво софистицираности које нуди веб-сајтови који снабдијевају основне јавне услуге. На тај начин се могу разликовати веб-странице које само пружају информације о јавној служби (1. ниво) са веб локација које омогућавају преузимање образаца (други ниво) или да доставе информације у *on-line* форми (трећи ниво) до веб-страница које омогућавају потпуно третирање јавног сервиса или административна обавеза без потребе за папирологијом (четврти ниво софистицираности). У истраживању употребе ИКТ-а мјери се ниво софистицираности интеракције с јавним властима или јавним службама.

Очекује се или логично да одређени веб-сајт или апликација која достигне одређени ниво софистицираности укључује и све ниже нивое, на примјер, веб-страница која нуди могућност *download* обрасца сигурно би требала пружати информације о одређеној јавној служби на коју се односи облик. Концепт четири нивоа софистицираности усвојен је за мјерење 3 нивоа за грађане. Међутим, тумачење резултата ће се мало разликовати од интерпретације учињене за софистицираност јавних веб-страница или апликација. На нивоу коришћења, природно је претпоставити да ће корисник (предузеће или грађанин), пре него што сазна за који образац да преузме (други ниво), добити информације о услугама које пружају јавни органи или услуге које је заинтересован (први ниво), али ће то учинити само једном или два пута, а не сваки пут када преузме формулар. Стога, приликом мјерења употребе сваке године савршено је могуће да постоје корисници који су преузели обрасце добијањем информација у оним случајевима у којима је корисник већ имао све потребне информације (иако није врло вјероватно, јер корисници могу стално тражити за информације о неколико различитих питања). У том смислу, могуће је да испитаници одговоре *Да* на ставку *б* без одговора *Да* то *а* (или *Да* то *ц* без одговора *Да* то *а* и / или *б*).

а) Добијање информација са веб локација или апликација

Израз "Добијање информација са веб локација" промијењен је у "Добијање информација са веб локација или апликација" од 2017. године.

Ова опција подразумијева тражење да добије било коју врсту информација од јавних ауторитета или веб-страница јавних услуга или апликација. Веб-сајтови јавних власти укључују локалну или централну владу која нуди информације или услуге. Било би корисно пружити списак локалних / централних владиних веб-страница у формату разгледнице како би се олакшало испитаници да се присјете веб-страница јавних ауторитета које су користили.

Претраживање било које врсте информација са веб-страница јавних ауторитета може представљати нека преклапања са претходним опцијама у упитнику (тражи *on-line* понуде за посао на веб локацији за одржавање радне снаге, тражи информације о јавној здравственој организацији итд.), Такође погледајте приручник за истраживање из 2006. године. Пошто се надлежност владе или "јавних власти" снажно разликује од једне земље до друге, концепт је био што је могуће шири: јавне службе и администрација. Док се "администрација" односи на обавезу и права као грађанина (такозвана

биروقратија), јавне службе могу се односити на не административне задатке или надлежности државних органа, нпр. Нуђење *on-line* каталога јавних библиотека.

Даваоци услуга могу бити на националном или регионалном нивоу, али и на нивоу градова или општина. Пружаоци услуга могу такође бити полу-владине или приватна лица док год је пружена услуга уговорена од стране државе (тј. у неким државама чланицама јавне здравствене службе или услуге образовања / школовања могу бити понуђене у име државе приватним или полу- приватна предузећа, односно држава их снабдијева овим услугама). Ови случајеви би такође требали бити обухваћени предметом питања.

б) Преузимање / штампање званичних образаца

Израз "Преузимање званичних образаца" промијењен је на "Преузимање / штампање званичних образаца" од 2017. године.

То укључује преузимање званичних обрасца са веб- страница јавних служби и услуга за било коју сврху коришћења (нпр. за информације или за тражење услуге). Преузете датотеке могу бити у форматима као што су PDF или *Microsoft Word*.

ц) Достављање попуњених формулара на мрежи

Израз "слање попуњених образаца" коришћен у претходним упитницима, промијењен је у "подношење попуњених образаца" у периоду 2013-2016. Тај текст је промијењен на "подношење попуњених формулара *on-line*" од 2017. године.

Ово укључује само попуњене форме које се шаљу путем интернета (само на веб локације или апликације јавних власти и јавних служби). Обрасци који су преузели, штампали, попунили и послали по пошти не би требали бити укључени у ову категорију (пошта је такође искључена као што је објашњено горе). У зависности од врсте веб апликације, испитаници могу имати различите могућности као што је дугме "*upload* фајлова (+ пошаљи)", "пошаљи" или "пошаљи" детаље унете директно у веб обрасце.

Као што се види из прошлих резултата истраживања, пракса преноса веб образаца са детаљима попуњеним директно и без претходног скидања у многим земљама повећава се.

Преузимање, слање или слање допуњених образаца може укључивати потребу за "пријављивањем" на веб -страници или апликацији и пружити личне податке. Може укључити и случајеве у којима је попуњен образац са информацијама које се могу измијенити или промијенити ако је потребно и потврдити или послати електронским путем.

Могли би бити софтвер који нуде треће стране које су овластили или признали државни органи и који се могу користити за преносе образаца путем интернета јавним органима.

Изјава о порезу на добит која треба да поднесе појединац је примјер, али: Ако је појединац дао налог друштву или служби и услуга послала образац пореске декларације, то не би требало рачунати. Ако је декларација послата на пар, а друго лице (муж, жена или партнер) је послало ову изјаву, то такође не би требало рачунати.

Други примјери су: попуњавање веб образаца за обавјештавање о новој адреси, тражење школског сертификата, резервисање књиге у јавној библиотеци, пружање тражених информација (нпр. из националних статистичких канцеларија).

Ц2: Који су разлози што нисте слали попуњене обрасце јавној администрацији путем интернета, у приватне сврхе, у посљедњих 12 мјесеци?

[Обим: лица која су користила интернет у посљедњих 12 мјесеци (1 и 2 опција у Б1) и појединце који су одговорили "не" на опцију ц у Ц1]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј Означите све што се примјењује]

Питање омогућава добијање именованих људи који су имали или немају потребу да предају обрасце - или / било *on-line* или / или *off-line* (на папиру).

Примјер: Резултати показују да 50% оних који имају потребу да поуне форму то су учинили барем једном електронски када су други 50% то урадили на папиру због различитих разлога - нпр. Зато што су то радије радили на овај начин јер б) Услуге нису биле доступне на веб-страници или је била доступна, или недостатак знања и вјештина итд.

У поређењу са 2013. годином када је питање Дб уграђено у већи специфични модул е-управе, питање је поједностављено од 2014. године, наводећи само најважније опције одговора. Треба напоменути да ово може утицати на упоредивост током времена када користи опцију "други разлог".

а) Нисте уопште морали подносити службене обрасце

Ако је "да" на Ц2а), идите на питање Д1, ако је "НЕ", идите на б) -г) питања Ц2

У националном упитнику може бити додата биљешка ако су познате одређене ситуације, нпр. Одрасла лица која се баве статистичким пописом и имају могућност да подносе обрасце на интернету, не би требали означити ставку а).

б) Услуге нису биле доступне на веб-страници (нису постојале)

Или није било доступних веб локација или апликације или је постојала веб -страница или апликација, али није понудила могућност достављања службених образаца.

ц) Недостатак вјештина или знања (нпр. Није знао како користити веб локацију или апликацију или је било сувише компликовано за коришћење)

Ова категорија важи ако корисник није знао како да користи услугу и није покушао или покушао, али није био у могућности да обавља ову активност. Могући резултати могу открити потребе за побољшањем вјештина популације.

д) Забринутост о заштити и безбједности личних података

Ово се односи на нпр. Бриге о давању личних података преко интернета, нпр. имена, адресе, али и приватне финансијске информације.

е) Недостатак електронског потписа или електронског ИД-а / потврде (потребан за коришћење услуга) [национални примјери] или проблема у коришћењу електронског потписа или електронског ИД-а / потврде (опционо)

Електронски потпис (е-потпис) Наведена у овој опцији одговора, односи се на употребу електроничког потписа како је дефинисано у члану 3 ставу 10 тачки 3 ставу 11 и 3 ставу 12 Уредбе 910/2014 (уредба eIDAS).

У пракси се то односи на ситуације у којима је одређена јавна услуга корисна само ако грађанин на располагању има средства за примјену електроничког потписа прихваћеног даље у националном законодавству. На примјер, подношење електронског обрасца могло би се омогућити само ако се грађанин потпише квалификованим електронским потписом (који има аутоматски правни учинак руком писаног потписа - члан 25 став 2 eIDAS-a).

С друге стране, у многим земљама чланицама средства за прикупљање таквих потписа подлијежу плаћању приватном оператеру тржишта и одређеним административним формалностима, што ограничава публику потенцијалних корисника ових услуга.

Електронска идентификација (е-ИД) Наведена у овој опцији одговора, односи се на употребу средстава за идентификовање физичка или правна лица како су дефинисана у члану 3 ставу 1 и 3 ставу 2 Уредбе 910/2014 (уредба eIDAS).

У пракси се односи на било коју националну шему, било јавну или приватну, која ограничава приступ одређеној функционалности или значајности јавне услуге подгрупи корисника. Приступ таквим услугама је стога доступан само оним корисницима који се успјешно могу овјерити електронском идентификацијом (нпр. комерцијални дигитални сертификат који се пружа на паметној картици, корисничко име и лозинка издат од владе, итд.)

Да би се испитаницима олакшало разумијевање ове могућности одговора, препоручује се позивање на националне примјере.

ф) Неспремност плаћања путем интернета (нпр. због страха од преваре са кредитним картицама) или немогућности плаћања на мрежи (нпр. због недостатка приступа начинима плаћања) (изборно)

Ова опција одговора требала би се односити на случајеве када испитаник није вољан платити путем интернета (на примјер, због страха од превара на кредитним картицама) или на случајеве када испитаник није у могућности платити путем интернета због недостатка приступа било којем од потребних начина плаћања (на примјер, нема приступ врсти потребне кредитне картице или другом начину плаћања потребном за одређену трансакцију).

е) Друго лице је то учинило у моје име (нпр. консултант, порески савјетник, рођак или члан породице)

Разлог због којих није могао да се поднесе, на примјер, порески обрасци чак и ако је имао потребу да су то учинили, могло би бити да су то друга лица урадила умјесто испитаника . Такође треба узети у обзир да се, на примјер, родитеља могу извршити упис дјецe млађе од 18 година на више од садашњег нивоа образовања или родбина може поднијети захтјеве за социјалну накнаду у име родитеља са инвалидитетом.

х) Други разлог

Модул Д: Употреба е-трговине

Статистичка јединица: појединци

Сљедећа питања се односе на куповину роба и услуга путем интернета (е-трговина, е-куповина) за приватну употребу преко било којег уређаја (десктоп, преносив, таблет рачунар, укључујући мобилни телефон). Куповина се односи на наручивање робе или услуга за које је плаћање потребно, али плаћање не мора бити извршено на мрежи.

Од 2020. године предложено је неколико измјена модула на основу препорука пројекта „Израда и тестирање упитника о ИКТ“ који је водио конзорцијум од седам националних статистичких завода. Након завршног извјештаја за радни пакет 5 (WP5) „

Побољшање, дизајнирање и тестирање питања о е-трговини, е-медијима и економији дијелења за истраживање ИЦТ домаћинства“, референтни период у модулу скраћен је на 3 мјесеца у свим питања која почињу од Д2.

Наруџбе путем ручног уноса е-поште, СМС-а или ММС-а треба искључити. Требало би размотрити налоге путем веб локација или апликација.

Након препорука пројекта прије тестирања WP5, у увод у модул унесене су промјене. Иако је увод у упитнику модела ЕУ скраћен, он се може проширивати додатним информацијама на националном нивоу, ако се процијени потребним. Увод се сада односи на чињеницу да опсег модула укључује не само куповине од корпоративних субјеката, већ и од приватних лица на мрежним тржиштима (нпр. *Airbnb, Facebook Marketplace*, [национални примјери]).

On-line тржиште је интернет платформа на којој појединци продају, позајмљују, размјењују или дају робу, услуге или друге ресурсе.

Интернет тржишта дјелују на веб страницама и као апликације. Карактеристике интернет тржишта варирају, па тако и њихов ниво софистицираности. Обично је потребна регистрација од појединаца који продају и од појединаца који купују. Платформе могу имати функционалности попут нпр. трансфера плаћања или прегледа продавца и купаца.

На неким мјестима на мрежном тржишту могуће је бесплатно дати и набавити робу и услуге, што није укључено у оквир питања у овом модулу. Ово је промјена у поређењу анкетама из година 2017-2019, када је бесплатна размјена такође била у склопу питања колаборативне економије укључених у модул Б.

Д1: Када сте последњи пут купили или наручили робу или услуге за приватну употребу преко интернета?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну*; филтер питање]

Што се тиче свих питања везаних за интернет, интернет активности, укључујући и електронску трговину, могу се обављати за све такве активности које омогућавају уређај: десктоп рачунар, преносни или таблет рачунар или мобилни телефон.

Куповина се мора обавити на веб локацији или апликацији која има бар неке карактеристике и функционалности веб-шопа. Производи и услуге би требали бити приказани на веб локацији / апликацији и клијенти би требали направити избор тамо. Корисници пружају информације о себи и пружене информације су дате тамо.

Куповине путем СМС-а или ММС-а треба искључити јер не користе интернет преко веб прегледача или веб апликација, већ путем мобилних телефонских мрежа. Е-mail је повезан са интернетом, али га треба искључити, јер нема карактеристике веб- шопа.

Мјере активности плаћања (нпр. За транспортне карте) за које се не ради о процесу наручивања на веб-шопу не треба рачунати (на примјер, плаћање преко интернет банкарства за услугу која је наручена *off-line*, плаћање путем апликација за мобилно плаћање, дигиталних слуга итд.).

Куповина финансијских производа и услуга, као што су осигурање, инвестициони производи (нпр. Дионице), треба укључити у ово питање.

Трансакције електронске трговине укључују потврђене резервације за смјештај и друге услуге.

Учешће на интернету у лутријама и у кладионицама је укључено.

Ово питање се односи и на куповину која се врши путем интернет аукција, као што је "eBay".

Куповина коришћене или нове робе као и услуга од приватних лица укључена је уколико испуњава дефиницију куповине преко интернета дата у овом приручнику. То значи да куповина мора бити обавезујућа, плаћање је неопходно и куповина се врши на услугама на вебу са апликацијом нпр. *On-line* аукције или дијелења економске платформе (нпр. *AirBnB*).

Само појединци који су заправо послали наруџбу преко интернета требали би одговорити на ово питање, чак и ако је налог извршен у нечије друго име. Због тога не би требало укључити појединце који су користили друге људе да за њих наручују. Вријеме трансакције, датум када су роба или услуге наручени, релевантна је, а не датум испоруке или плаћања.

Робе и услуге које су бесплатно добијене путем интернета треба искључити. Таква роба је бесплатан софтвер ("*freeware*") и бесплатне апликације, резервације у ресторанима или било какве информације добијене путем интернета бесплатно (као што је преузимање датотека у пдф формату). Софтвер који се може скинути са интернета и који се користи за одређени период, али губи функционалност након овог времена, треба рачунати само као куповину када се производ коначно плаћа. Такође су искључене бесплатне верзије *on-line* услуга за стриминг и на захтјев музичких, видео, филмских, играних и других садржаја. Треба укључити само верзије ових услуга.

Наруџбе које се постављају као дио рада треба искључити. Укључене су куповине везане за професију, али нису урађене као дио посла, нпр. претплата књига и часописа везаних за неку професију.

Д2: Коју сте врсту робе или услуга купили или наручили путем интернета у посљедњих 3 мјесеца, у приватне сврхе? Укључите куповину путем интернета од предузећа или приватних лица, укључујући половну робу.

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, тј 1 или 2 опција у Б1, и који су купили / наручили преко интернета у посљедњих 3 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује*]

Пажња: референтни период унутар модула се мијења због ефеката повратка. Укључивање питања у државни упитник (послати на папиру) можда ће требати додати ставку као што је "није примјењиво, нисам наручио или купио у посљедња 3 мјесеца".

„Куповина робе“ у овом контексту значи и куповина физички роба, односно све остало осим услуга или дигиталних производа који се испоручују или користе путем интернета. Куповина од приватних лица укључена је у све опције, осим у опцијама к) л) м) и н).

а) Одјећа (укључујући спортску одјећу), обућа или прибор (нпр. торбе, накит) саморазумљиво.

б) Спортска опрема (осим спортске одјеће)

Одјећа би требала бити искључена, међутим, у ову категорију треба укључити и врло специфичну одјећу и обућу (нпр. ципеле за скијање).

ц) Дјечије играчке или предмети за његу дјецe (нпр. пелене, боце, дјечија колица)

Ова опција укључује куповину дјечијих играчака или предмета за његу дјецe попут пелена, бочица, дјечијих колица. Лијекови за дјецу овдје НЕ смију бити укључени, већ под опцијом ј) (лијекови или други додаци прехране, попут витамина). Храна за дјецу овдје НЕ смије бити укључена, већ под опцијама к) или л), зависно о врсти наручене хране. Одјећа за децу не треба бити овде укључена, већ под ставком а) одјећа, обућа или додаци.

д) Намјештај, кућни прибор (нпр. завјесе за тепихе) или производи за врту (нпр. алати, биљке) саморазумљиво.

е) Музика као CD-и, музичке плоче итд.

Овај опција обухвата музику купљену само у физичком облику. Куповина музике у дигиталном облику (као претплате на интернетску услугу или као датотеке које се преузимају) НИЈЕ укључена у оквир овог питања.

ф) Филмови или серије као ДВД, Blu-ray итд.

Овај опција обухвата купљене филмове или други видео садржај само у физичком облику. Куповина филмова или серија у дигиталном облику (као претплате на интернетску услугу или као датотеке које се преузимају) НИЈЕ укључена у оквир овог питања.

г) Штампане књиге, часописе, новине

Ова опција обухвата куповину књига, часописа или новина само у физичком облику (штампано на папиру). Укључене су и куповине појединачних часописа / новина и претплата часописа / новина које се редовно достављају у поштански сандучић испитаника. Куповина е-књига или интернет претплата на новине или часописе НИЈЕ укључена у оквир овог питања.

Претплате које укључују и папирну копију и *on-line* верзију, нпр. новине требају бити класификоване под ставком Д2 г) и Д5 ц)

х) Рачунари, таблети, мобилни телефони или додатна опрема

Прибор за рачунаре, таблете или мобилне телефоне укључује пре свега уређаје који се могу повезати на рачунаре, таблете или мобилне телефоне (нпр. штампачи, модеми, засебни дисплеји, *flash* дискови, спољни погони и тастатуре), а такође резервни дјелови, нпр. РАМ меморија за рачунаре. Такође, мања додатна опрема као што су каблови за напајање, футроле за телефон или слушалице обухваћена је овом опцијом одговора.

и) Потрошачка електроника (нпр. телевизори, стерео уређаји, камере) или кућански уређаји (нпр. машине за прање веша) саморазумљиво.

ј) Лијекови или додаци прехране, попут витамина (није укључена интернет обнова рецепата)

Ова опција обухвата лијекове и додатке прехрани, као што су витамини, протеини и остали додаци прехрани. Интернет обнова рецепата није укључена. Е-цигарете се овдје НЕ требају класификовати.

к) Достава из ресторана, ланаца брзе хране, угоститељских услуга

Укључује јела (нпр. Пицу, суши) наручена путем интернета из ресторана и доставља се купцу или их купац купи из ресторана као одвоз. Укључује наручивање директно из ресторана и наручивање из ресторана путем услуге која преноси наруџбу и плаћање те испоручује оброк купцу (нпр. Uber Eats, Foodora и Wolt). Ове услуге достављају оброке из неколико ресторана.

л) Храна или пиће из продавнице или достава готових јела

Ова опција одговора укључује куповина хране и пића направљена путем интернета како из интернетских тако и од *of-line* трговина. Оно што значајно разликује ову опцију одговора од претходне јест чињеница да се купљени производи састоје углавном од примарних (или дјеломично третираних) састојака, а не готових оброка.

Производи наручени на такав начин могу се испоручити директно купцу или повратити на било којем другом мјесту (на примјер, у продаваоницу, као сервис за вожњу итд.). Обухваћене су и интернет куповине с посредничких платформи које нуде производе различитих добављача хране или пића. Као и испоруке добављача. То су *on-line* платформе које клијенту испоручују унапријед или дјеломично припремљене састојке и рецепте за припрему јела (нпр. *HelloFresh*).

Храна за кућне љубимце је такође укључена.

м) Козметика, козметички производи или производи за *wellness* саморазумљиво.

н) Средства за чишћење или производи за личну хигијену (нпр. четкице за зубе, марамике, детерџенти за прање, крпе за чишћење)

У ову опцију одговора налазе се сви производи за чишћење и личну хигијену, нпр. Четкице за зубе, марамике, детерџенти за прање, крпе за чишћење, шампони.

о) Бицикли, мопеди, аутомобили или друга возила или њихови резервни дијелови саморазумљиво.

п) Остала физичка роба

Ова опција обухвата било коју другу физичку робу која није обухваћена претходним опцијама одговора. Примјери такве робе могу бити: дувански производи, е-цигарете, амазонски ваучери итд.

ДЗ: Од кога сте купили наведену робу преко веб -странице или апликације у посљедња 3 мјесеца? Укључите куповину путем интернета од предузећа или приватних лица.

[Обим: појединци који су већ користили интернет у посљедњих 12 мјесеци (а) или б) на Б1) и који су купили / наручили преко интернета у посљедња 3 мјесеца, тј. 1 опција(у посљедња 3 мјесеца) у Д1 и ако је 'да' било којој ставци у питању Д2]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се односи*]

Куповина робе и услуга из других држава чланица доприноси циљевима ЕУ у циљу постизања јединственог европског тржишта и јединственог информационог простора. Питање се поставља о земљи поријекла / пребивалишту продавца. Од 2020. године поставља се питање само о поријеклу купљене интернет физичке робе. У случају куповине од приватних лица (платформе за колаборативну

економију) питање се тиче поријекла лица које продаје добро, а не поријеклу платформе која је радила трансакцију.

Опције одговора су:

- а) Национални продавци
- б) Продавци из других земаља ЕУ
- ц) Продавци из остатка свијета
- д) Земља поријекла продаваца није позната

Мулти-националне компаније треба третирати као домаће продаваче када је са веб-странице познато да су регистроване као компанија са адресом у посматраној земљи. Појам "национални продавци" обухвата трговинске послове или продајне канцеларије које инострани власници оснивају у држави (развој, производња, друга дистрибуција се могу наћи у матичној држави и / или на глобалном нивоу). Овај приступ је изводљивији и релевантнији на европском нивоу него што поставља питање о веб-страницама на националном или страном језику.

Примјер ц) Продавач из остатка свијета може бити *Aliexpress, Wish, Joom* или друга кинеска, америчка или руска интернет тржишта.

Ако се испитанику барем једном у посљедња 3 мјесеца догодило да није знао продавца и адресу његовог продајног мјеста, тачку д) треба означити.

Д4: Да ли неку од споменутих роба купили од приватних лица путем веб-странице или апликације (нпр. *EBay, Facebook Marketplace, [национални примјери]*)?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и који су купили / наручили преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) или 2 опција (Између 3 мјесеца и годину дана) у Д1]

[Тип : потребан је један једини одговор, тј. Означите само једну; бинарни (Да не)]

Ово је питање упућено испитаницима који су купили барем један предмет споменут у питању Д2. Његова сврха је знати јесу ли испитаници купили било коју од споменуте физичке робе од приватних лица. Поред интернетских аукција (нпр. *EBay*) или друштвених мрежа (услуге друштвених мрежа), попис примјера се може проширити и на националном нивоу на релевантне националне примјере таквих интернетских тржишта.

Д5: Да ли сте купили или се претплатили на било шта наведеног путем веб-странице или апликације за приватну употребу у посљедња 3 мјесеца?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип : дозвољено је више одговора, тј. Означите све што се примјењује]

Ово питање има за циљ пружање информација о типу производа садржај купљених путем интернета, преузимањем или приступом директно од стране испитаника с веб-страница, а не достављањем поштом. Обнављање претплата такође је обухваћено овим питањем.

Дигитално испоручени садржај укључује оне производе који се могу похранити на физички медиј или исписати, али се заправо испоручују путем интернета у дигитализованом облику као датотека (и самим тим независно од тих физичких медија). Такви садржајни производи могу се прегледавати или

преузимати и чувати на властитим уређајима. Зависно о условима продаје, они могу или не морају се дијелити с другима.

а) Музика као сервис за стриминг или преузимање

Ова опција покрива куповину музике само у дигиталном облику. Примјери таквих услуга су: *Amazon Prime Music, Amazon Music Unlimited* или *Tidal*.

Међутим, неки мрежни добављачи музике могу понудити и бесплатне и услуге које се плаћају (*Spotify Premium, YouTube (Premium) Music, Google Play Music, Apple Music*). У таквим случајевима, придржавање ових претплата спада у опсег ове опције одговора, све док је услуга добијена уз плаћање у референтном периоду анкете. Други примјери услуга могу бити релевантни на националном нивоу. Додавање примјера услуга упитнику може се размотрити на националном нивоу да би се испитанику олакшало разумијевање могућности одговора.

Куповина музике у облику ЦД-а или музичких плоча НИЈЕ у оквиру ове опције одговора.

б) Филмови или серије као сервис стриминга или преузимања

Ова опција покрива куповину филмова или серија или спортских програма само у дигиталном облику. Ово обухвата и услуге стриминга и преузимања. Изнајмљивање филмова на мрежи такође је обухваћено овом опцијом одговора (нпр. *Google Play* услуга изнајмљивања). Неки мрежни добављачи могу понудити и бесплатне и наплатне услуге (нпр. Нудећи услугу за први мјесец бесплатно). У таквим случајевима, придржавање ових претплата спада у опсег ове опције одговора, све док је услуга добијена уз плаћање у референтном периоду анкете. Примјери услуга у оквиру ове опције одговора су: *Netflix, Amazon Prime Video, HBO GO, Hulu, Apple TV +, Google Play* филмови и ТВ. Други примјери услуга могу бити релевантни на националном нивоу.

Додавање примјера услуга упитнику може се размотрити на националном нивоу да би се испитанику олакшало разумијевање могућности одговора.

Куповина филмова или серија у облику ДВД-а или Blu-ray-а НИЈЕ у оквиру ове опције одговора.

ц) е-књиге, интернетски часописи или интернет новине

Ова опција укључује испоруку публикације направљене у дигиталном облику у облику датотека које се могу читати путем десктоп рачунара, лаптопи, таблете и паметни телефони или друге намјенске електроничке уређаје (е-читач). Укључене су и аудио књиге.

Такође се односи на интернет часописе који се објављују на интернету и на мрежним новинама (*on-line* верзија а новине, било као самостална публикација, било као интернет верзија штампаног издања периодични часопис). Неки мрежни издавачи објављују се у више дигиталних формата, који могу садржавати и HTML верзију која изгледа као традиционална веб-страница и Flash верзије које изгледају више као традиционални часописи с дигиталним окретањем страница. *On-line* магацини (*on-line* новине) који представљају питања од интереса за стручњаке или друштва за академске предмете, науку, трговину или индустрију укључени су у овај опсег. У часопису су обухваћени само часописи и новине који захтијевају претплату.

Претплате које укључују и папирну копију и *on-line* верзију, нпр. новине требају бити класификоване под ставком Д2 г) и Д5 ц)

д) Игре путем интернета или као преузимања за паметне телефоне, таблете, рачунаре или конзоле.

Ова опција покрива како куповину игара у облику преузимања, тако и у облику стриминга / играња на мрежи. Треба напоменути да она покрива куповину игара за све врсте потпорног хардвијера: паметне телефоне, таблете, рачунаре, конзоле итд.

е) Преузимање (*downloads*) или надоградња (*upgrades*), рачунарских софтвера и других софтвера

Ова опција покрива преузимања свих врста рачунарског софтвера. Обухвата и рачунални софтвер или надоградње за паметне телефоне, таблете или другу електроничку опрему која се може преузети с интернета.

ф) Апликације повезане са здрављем или фитнесом (искључујући бесплатне апликације)

Куповина путем апликација или надоградње апликација такође би требале бити овдје класификоване.

х) Остале апликације (нпр. повезане с учењем језика, путовања, временским приликама) (искључујући бесплатне апликације)

Ова опција покрива све остале апликације купљене путем интернета. Куповина путем апликација или надоградње апликација такође би требале бити овдје класификоване.

Д6: Да ли купили неку од следећих роба путем веб- странице или апликације за приватну употребу у посљедња 3 мјесеца?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2^{на} опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип : дозвољено је више одговора, тј. *Означите све што се примјењује*]

Ово питање има за циљ да добије информације о врсти интернета услуге купио испитаник у посљедња 3 мјесеца. Обнављање претплата такође је обухваћено овим питањем.

а) Улазнице за спортске догађаје саморазумљиво.

б) Улазнице за културне или друге догађаје (биоскопи, концерти, сајмови итд.)

Овај предмет укључује куповину улазница за културне или друге догађаје (биоскоп, концерте, сајмове и сл.). Интернет куповине улазница у музеје такође би требале бити овдје класификоване.

ц) Претплате на интернет или везе мобилног телефона саморазумљиво.

д) Претплате за снабдијевање електричном енергијом, водом или гријањем, одвозом отпада или сличне услуге саморазумљиво.

е) Услуге за домаћинство (нпр. чишћење, чување дјеце, поправни радови, уређење врта) (такође када се купују од приватних лица путем нпр. *Facebook Marketplace*, [национални примјери]). Циљ могућности одговора је утврдити је ли испитаник купио било које услуге у домаћинству на мрежи. Они се могу купити од предузећа која пружају радну снагу за пружање услуга у домаћинству, интернетских платформи или од приватних лица која нуде своје услуге. Услуге домаћинства добијене путем интернета од свих тих провајдер услуга обухваћене су овом опцијом одговора.

Може се размотрити додавање релевантних националних примјера најчешће коришћених интернетских тржишта која се користе за тражење услуга у домаћинству.

Д7: Да ли сте неку од наведених услуга у домаћинству купили путем веб- странице или апликације од приватних лица (нпр. на Facebook тржишту, [национални примјери])?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2на опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1 и означио опцију е) у питању Д6]

[Тип : потребан је један једини одговор, тј. ; *један одговор*(; бинарни (*ДА/НЕ*)]

Ово питање има за циљ да добије информацију да ли су услуге у домаћинству које је испитао купио од приватног лица (колаборативна економија).

Д8: Да ли сте купили било коју услугу превоза путем веб- странице или апликације за приватну употребу у посљедња 3 мјесеца од:

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 3 мјесеца, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип : дозвољено је више одговора, тј. *Означите све што се примјењује*]

а) Превозно подuzeће, нпр. Локални аутобус, воз, авионска карта, возња таксијем (нпр. [Национални примјери], UBER)

Ова опција одговора обухвата све врсте прометних услуга купљених путем интернета од јавних или приватних пружаоцу услуга: карте за локални или међуградски превоз било којим превозним средством (аутобус, воз, трајект, авион, такси итд.). Такси превоз и на примјер UBER возња, без обзира гдје UBER послује на сличним основама с такси службама, такође су обухваћене (тј. UBER -ови возачи морају имати регистровану активност). Краткорочни најам возила или бицикала такође су обухваћени ако је давалац услуга правно лице. Укључене су превозне карте купљене од туроператора заједно с пакетом за годишњи одмор.

Национални примјери релевантних превозних услуга могу се додати упитнику да би се олакшало разумијевање могућности одговора. Примјери UBER -а могу се додати у оним земљама у којима режим за UBER предвиђа да возачи који раде на платформи морају имати регистровану активност и плаћати ПДВ (то значи да UBER не може бити класификован као случај трансакције колаборативне економије).

б) Приватно лице (нпр. [Национални примјери])

Опсег ове могућности одговора је покривање услуга превоза у тзв. Колаборативној економији. Оно обухвата само оне услуге које су вршене уз плаћање приватника другом приватном лицу. Ово укључује трансакције возње и дијелења.

Већину времена такве су услуге омогућене путем дигиталних платформи или апликација створених у ту сврху да приватним лицима омогуће да дијеле приступ транспортним услугама. Ове платформе дјелују као посредници, окупљајући појединце који су недовољно користили робу или услуге са појединцима који желе изнајмити те услуге или робу.

Неки примјери мрежних платформи које дјелују као фацитатори ове врсте услуга су: Блабла аутомобил, *Wunder Carpool*, *Liftshare*, *InOneCar* (услуга за приватна лица).

Дијелење погона бесплатно није у склопу овог питања. Од 2020. само су трансакције колаборативне економије против плаћања укључене у мјерење. Достава пакета искључена је из обима питања.

Могу се додати национални примјери релевантних интернетских платформи које омогућавају такве трансакције да би се испитанику олакшало разумијевање могућности одговора.

Д9: Да ли сте у задња 3 мјесеца изнајмљивали смјештај путем веб- странице или апликације за приватну употребу од:

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип : дозвољено је више одговора, тј. *Означите све што се примјењује*]

а) Предузећа попут хотела или туристичких агенција

Опсег ове могућности одговора је покривање најма смјештаја за приватне потребе од стране предузећа. То не укључује само хотеле и туристичке агенције, већ и смјештај за одмор купљен од туроператора. Краткорочни смјештај који се изнајмљује на мрежи за приватне сврхе, али не за годишњи одмор, такође је у опсегу питања.

б) Приватно лице (нпр. [Национални примјери])

Опсег ове могућности одговора је покривање услуга превоза у тзв. Колаборативној економији. Оно обухвата само оне услуге које су вршене уз плаћање приватника другој приватном лицу.

Већину времена такве су услуге омогућене путем дигиталних платформи или апликација створених у ту сврху да приватним лицима омогуће да дијеле приступ транспортним услугама. Ове платформе дјелују као посредници, окупљајући појединце који су недовољно користили робу или услуге са појединцима који желе изнајмити те услуге или робу.

Најпознатији међународни примјер такве платформе је *Airbnb*.

Од 2020. само су трансакције колаборативне економије против плаћања укључене у мјерење. Могу се додати национални примјери релевантних интернетских платформи које омогућавају такве трансакције да би се испитанику олакшало разумијевање могућности одговора.

Д10: Да ли сте у посљедња 3 мјесеца купили било коју другу услугу (осим финансијских и осигуравајућих услуга) осим оне која је раније споменута путем веб-странице или апликације за приватну употребу? Опционо

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип : потребан је један једини одговор, тј.: *један одговор*(; бинарни (*ДА/НЕ*)]

Ова опција одговора није обавезна. Обухвата било коју другу врсту садржаја или услуга купљених путем интернета. Ако је потребно, може се постављати на националном нивоу као отворено питање.

Сав садржај и услуге купљене путем интернета и нису класификоване под претходно наведеним опцијама одговора, нпр. претплате на плаћене услуге у облаку, куповина материјала за е-учење, услуге нутриционисте, тренера, ИТ стручњака, преводилаца наручених путем интернета, било које врсте здравственог третмана и љепоте (нпр. фризер, педикир, маникир), улаз у фитнес (укључујући групне часове), улаз у базен, улаз у зоолошки врт, фото услуге итд.), учествовање у клађењу и лутрији на мрежи.

Д11: Колико често сте куповали/наручивали робу или услуге путем интернета, у приватне сврхе у посљедња 3 мјесеца?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип: потребан је један одговор, тј означите *само једну категорију*]

Процент треба да обезбиједи испитаник у вези са бројем *on-lajn* куповине. Ако то није изводљиво, треба дати одговор с обзиром на категорије са опсегом приказаним на сљедећи начин:

- (1)** 1-2 пута
- (2)** 3-5 пута
- (3)** 6-10 пута
- (4)** > 10 пута

Сљедеће информације пружају информације о поступању са могућим случајевима бројања куповине:

Ситуација	Број куповина
1. Испитаник је откупио три различите врсте робе од три различита продавца, један по другом значењу три различита процеса набавке.	3
2. Испитаник је купио неколико роба <i>amazon.com</i> у једном процесу набавке, али су укључена три добављача (једна фактура амазона и / или три фактуре других добављача). Продавци (национални или из иностранства) многих врста производа могу користити амазон као продаја платформе / брокера . Ово се рачуна као 3 куповине (3 продавца, један или више фактура није битно)	3
3 Испитаник је купио три музичке датотеке преко <i>Google Play</i> музике један за другим (комбинација куповине није била могућа због функција <i>Google Play</i> -а). Примљене су три фактуре. Ово се рачуна као 1 куповина (један продавац, један или више фактура није важно).	1
4. Слично као у претходном тексту, испитаник је користио хотелски резервациони систем који дјелује као брокер за хотелске собе, изнајмљивање аутомобила итд. Било је једно путовање са резервацијом хотелске собе (хотелски добављач) и резервације аутомобила за изнајмљивање (нпр. Испоручује <i>Hertz, Europcar</i>). Ово се рачуна као 2 куповине.	2
5. Испитаник је наручио од <i>Zalando</i> различите одјеће и ципеле од различитих произвођача, или је испитаник наручио од Амазона различите књиге, музику и видео ЦД (1 продавац, 1 куповина).	1

Д12: Процијените колико сте укупно потрошили новца за куповине путем веб- странице или апликације за приватну употребу у посљедња 3 мјесеца?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, и која су купила / наручила преко интернета у посљедњих 12 мјесеци, тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип: потребан је један једини одговор, односно обезбједити вриједност или, ако је КМ валута, означите само једну]

Процент треба да обезбиједи испитаник у вези са бројем *on-line* куповине. Ако то није изводљиво, треба дати одговор с обзиром на категорије са опсегом приказаним на сљедећи начин:

(1) Мање од 100 КМ

(2) Од 100 до 200 КМ

(3) 200 до мање од 600 КМ

(4) 600 до мање од 1000 КМ

(5) 1000 до мање од 1400 КМ

(6) 1400 до мање од 2000 КМ

(7) више од 2000 КМ

(8) Не знам

Питање је не укључује све финансијске услуге као што су куповина акција, обвезница, средстава или других облика инвестирања, куповина или обнављање постојећих политика осигурања, узимање кредита или хипотеке или уређивање кредита од банака или других финансијских даваоца. Ако би се такве услуге укључиле, питање не може донијети поуздане резултате због високог ризика да испитаници укључују вриједности инвестиција или осигураних износа. Вриједност куповине *on-line*

финансијских услуга се односи само на накнаде које се плаћају нпр. На банку за наручивање акција или на камату која се плаћа за кредит или на маргину премије за осигурање. У случају да су наручене само финансијске услуге према питању о врсти куповине, треба навести нулту количину.

Д13: Да ли сте урадили нешто од наведеног путем веб- странице или апликације у приватне сврхе у посљедња 3 мјесеца?

[Обим: лица која су већ користила интернет у посљедњих 12 мјесеци, 1 или 2 опција у Б1, ц која су купила / наручила преко интернета тј. 1 (У посљедња 3 мјесеца) у Д1]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује*]

а) Куповина полисе осигурања, укључујући путно осигурање, такође у пакету, примјерице, авионску карту

Ова категорија укључује или куповину или обнављање постојећих осигурања путем интернета директно од осигураваача или преко других пружалаца финансијских услуга (на примјер посредника осигурања). То обухвата и покриће животног и неживотног осигурања (нпр. одговорност за моторна возила, друго осигурање возила, осигурање медицинских трошкова, пожар и друга штета за осигурање имовине, осигурање опште одговорности, помоћ итд.).

Осигурања понуђена преко другог сервиса / доброг провајдера (нпр. банка, путничка агенција, авио компанија) као додатак главној служби / добро купљеној (нпр. осигурање торбе која се нуди уз авионску карту, путно осигурање понуђено заједно са авионом, значи осигурања плаћања) укључени су у предмет овог питања.

Опција одговора обухвата не само ситуације у којима је испитаник власник осигурања, већ и шеме помоћу којих се испитаник управо држи уговора о осигурању групе на мрежи. Преплата/ поштовање уговора који комбинују карактеристике осигурања и инвестиционе активности, као што су осигурани планови повезани са јединицама или индексно осигурање, НИСУ укључени у ову опцију одговора, али под опцијом одговора а) као инвестициону активност.

Опција одговора обухвата само куповину за приватну употребу.

б) Узели позајмицу, договорили кредит од банака или других финансијских организација

Ово укључује узимање кредита или хипотеку или кредит кроз банкарске канале, а ван њих преко интернета.

Члан 3 (ц) Директиве 2008/48 / ЕЦ од 23. априла 2008. године о кредитним уговорима за потрошаће дефинише кредитни уговор као "споразум којим повјериоц одобрава или обећава да одобри потрошачком кредиту у виду одложеног плаћања, кредита или другим сличним финансијским смјештајем, изузев уговора о пружању услуга на континуираној основи за услуге или за испоруку роба исте врсте, гдје потрошач плаћа за те услуге или робу током трајања њиховог обезбјеђивања путем рата ". Потрошач може узети кредит у низу сврха, као што је куповина аутомобила, кућног намјештаја, паметног телефона или плаћања рачуна за комуналне услуге или школарине.

Кредити од приватних лица искључени су из ове опције, јер се питање односи на пружаоце банака или финансијских услуга. Треба искључити платформе које дјелују као посредници за позајмљивање и позајмљивање новца између приватних лица.

Међутим, оне се требају разликовати од веб- страница финансијских посредника или банака које су укључени у оквиру овог питања (на примјер, веб- странице ентитета као што су *Cofidis, Cetelem, Cofinoga* итд.)

ц) Куповина или продаја акција, обвезница, фондова или друге финансијске имовине

Ова категорија укључује или куповину преко интернета инвестиционих производа од пружалаца личних финансијских услуга (оних са којима постоје постојећи односи) или од других добављача финансијских услуга.

Што се тиче "средстава", оно што се овде мисли је улагање и дезинвестирање у инвестиционе фондове.

Претплата / поштовање уговора који комбинују карактеристике осигурања и инвестиционе активности као што су Планови осигурања повезани са јединицама или Планови осигурања по индексу такође треба укључити у опсег ове опције одговора.

Д13 укључује обављање финансијских активности *on-line*, што значи да иницијална акција мора бити обављена на мрежи. У неким случајевима када појединац покреће куповину / наруџбу / обнову итд. Било које од финансијских услуга и пролази кроз цјелу процедуру на мрежи, могу постојати ситуације када ће на крају примити нпр. Полису осигурања или кредитни уговор а од њега ће бити потребно да потпише документ и пошаље га (поштом или електронском поштом), требало би да буде укључено у ово питање, све док започне читаву процедуру преко интернета.

Модул Е: Приватност и заштита личних података

Статистичка јединица: појединци

Биљешка: Од 2020. године референтни период модула промијењено је у 3 мјесеца да би се ускладило с референтним периодом модула е-трговине.

Е1: Да ли сте у посљедња 3 мјесеца на интернету управљали приступом својим личним подацима (нпр. Име, датум рођења, број личне карте, контакт подаци, број кредитне картице, фотографије, географски положај)?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује*]

Лични подаци односе се на информације које лице сматра приватним и не морају их нужно објавити у јавности. Ова врста података укључује личне податке (нпр. Име, презиме, датум рођења, број личне карте итд.), Податке за контакт (нпр. Кућну адресу, телефонски број, е-маил итд.), Податке о плаћању (нпр. Број кредитне картице, ПИН код дебитне картице итд.) или друге личне податке (нпр. фотографије, географски положај лица итд.).

Питање се односи на мјере које подузимају корисници интернета да би знали на који се начин користе лични подаци које су навели на интернету, као и за контролу и ограничење на који се начин и од кога лични подаци се користе те да се заштите од злоупотребе њихових личне податке и од потенцијалног компјутерског криминала.

а) Прочитали изјаве о политици приватности прије пружања личних података

Ова опција односи се на читање изјава о политици приватности који су представљени у вези с обрасцем који пружа организација или предузеће које прикупља личне податке. Понекад су те изјаве означене симболом попут "закључавања" и приказане су на дну обрасца. Изјаве о приватности представљају начела и поступке према којима личне податке које пружају корисници интернета користе организација, предузеће или друга тијела којима се информације могу дати.

б) Ограничили или одбили приступ вашој географској локацији

Ова опција односи се на ограничавање или одбијање информација о географском положају интернет корисника. Географски положај лица може се осигурати путем мобилног уређаја који је опремљен GPS-ом (нпр. Мобилни телефон, таблет итд.). Ово укључује и случајеве када се географска локација може пронаћи помоћу ИП адресе уређаја интернет корисника или случајеви у којима се географски положај прати током времена када лице путује или ради било коју другу врсту кретања (вожња до посла, школе, трговина итд.). Приступ информацијама о географском положају може се контролисати у пропорцијама уређаја или апликације. Апликација или интернет услуга такође могу тражити приступ информацијама о географском положају, ако је тај приступ одбијен, такође би требао бити укључен у ово питање.

ц) Ограничен приступ профилу или садржају на веб локацијама друштвених мрежа или дијелењу локације за чување података на мрежи

Ова опција односи се на промјену поставки профила на друштвеним мрежама прилагођавањем коме је садржај профила или друге личне податке видљив. То су и случајеви у вези с интернет похраном када корисник интернета мијења поставке како би прилагодио ко може приступити (видјети, уредити, копирати итд.) Подацима који се похрањују на мрежи.

д) Одбили употребу личних података у рекламне сврхе

Ова опција односи се на избегавање и одбијање нежељеног маркетинга када се пита на веб страници или означавањем одговарајућег оквира на било којем облику који се треба доставити предузећу (нпр. интернет радња) или организацији. Изјава сажима како предузеће намјерава користити ваше податке. Изјава обично даје могућност да се „одјавите“ или „искључите“ коришћење личних података које се користе у маркетингу или прослиједи трећој страни.

Алтернативно, корисници интернета могу затражити од организације или предузећа да престану користити личне податке за маркетинг путем писма или е-поште.

е) Провјерили сте да је веб локација на којој сте дали личне податке била сигурна (нпр. *Https* веб-странице, сигурносни логотип или потврда)

Ова опција односи се на провјеру сигурности веб-странице. Приликом куповине путем интернета корисници интернета могу провјерити сигурносне логотипе или потврде како би били сигурни да се плаћање усмјерава према правом предузећу и да пружени лични подаци неће се дати трећем лицу.

ф) Провјерили сте сигурност веб локација прије него што сте дали личне податке (нпр. *Хттпс* веб-странице, сигурносни логотип или сертификат) опционо

Ова се опција односи на подношење захтјева претраживачу или било којој организацији или предузећу, за које корисник интернета вјерује да има податке о њему, како би сазнао какве се информације похрањују о њему / њој. На примјер, лице може питати колико пута се његово име претражује на *Google* или какве су активности праћене када је користио одређену веб-страницу. То морају бити дигиталне информације које су доступне другима. Ова се опција односи на конкретну акцију за приступ информацијама које претраживач, организација или предузеће имају о том лицу да би је ажурирали или избрисали. Стога се ова опција не односи на једноставно истраживање о лицу, на примјер, помоћу *Google*.

Е2: Да ли знали да се колачићи могу користити за праћење кретања људи на интернету, прављење профила сваког корисника и сервисирање прилагођених огласа?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца, 1 опција Б1]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну; бинарни (Да не); филтер питање]*

Питање се односи на откривање знају ли корисници интернета како се колачићи могу користити. Колачићи (енг. *Cookies*) су мале текстуалне датотеке које веб-странице похрањују на рачунару интернетског корисника који омогућавају препознавање рачунара. Користе се за прикупљање података о веб локацијама које посјећују корисници интернета и активностима које на њима раде. Понекад се колачићи постављају и допуштају им да оптимизирају употребљивост веб-странице. Питање је стога ограничено на инциденте праћења кретања људи, изразу корисничког профила и услуга прилагођених огласима (рекламама). Корисници интернета можда желе примати циљане огласе, нпр. од организација или предузећа која показују поштоване праксе приватности потрошача или омогућавају изразу корисничких профила у статистичке сврхе.

Е3: Да ли промијенили поставке у интернет претраживачу(*browser*) како бисте спријечили или ограничили колачиће на било којем од својих уређаја?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца, 1 опција Б1]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну; бинарни (Да не); филтер питање]*

Питање се односи на промјену поставки у интернет претраживачу, блокирање или ограничавање колачића који могу спремати податке о кориснику интернета без његовог изричитог пристања и, према томе, могу се касније користити без да корисник интернета то зна.

E4: Да ли сте забринути због биљежења ваших мрежних активности како би вам биле испоручене циљане рекламе? (опционал)

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца, 1 опција Б1]]

Тип: потребан је један једини одговор, *Означите само једну* (Да, врло забринуто; Да, некако забринуто; Не, нисам забринут)]

Питање се односи на забринутост корисника интернета у вези са њиховим праћењем коришћења интернета с циљем да им се омогући оглас на основу радњи које су учинили на интернету.

E5: Користите ли софтвер који ограничава могућност праћења ваших активности на интернету на било којем свом уређају?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца, 1 опција Б1]]

Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну*; бинарни (Да не); филтер питање]

Питање се односи на коришћење софтвера како би се избјегло да се веб-странице које су посјетили, садржај који су корисници интернета прегледали и остале радње које су учињене путем интернета не прате.

Модул Ф: Повјерење, сигурност и приватност

Статистичка јединица: појединци

Биљешка: Од 2020. године референтно периода модула промијењено је у 3 мјесеца како би се ускладило с референтним периодом модула е-трговине.

Ф1: *Да ли користили сљедеће поступке идентификације за приступ мрежним услугама путем веб- страница или апликација (нпр. Е-пошта, рачуни на друштвеним мрежама, интернет банкарство, јавне услуге, наручивање или куповина робе или услуга на мрежи) у посљедње 3 мјесеца?*

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује се]*

Већина интернет услуга тражи од појединаца да потврде свој идентитет. Неке услуге захтијевају јаке електронске процедуре за аутентификацију, као што је токен, картица, поступак који укључује мобилни телефон (код примљен путем поруке) или други ИД. Једноставно пријављивање и лозинка за *on-line* услугу не сматрају се јаком аутентичношћу.

Употреба таквих поступака електронске идентификације за све врсте електронских услуга, укључујући и јавне услуге, је у оквиру питање. Свака врста *on-line* услуга је укључена, како јавна, тако и приватна / комерцијална, гдје се лице треба идентификовати са неком врстом процедуре. Такође је укључена и електронска трговина. Такође, врсте поступака електронске идентификације су у опсегу, без обзира да ли их је пружила јавна институција или комерцијална компанија један. Процедуре за електронску идентификацију могу бити једноставна пријава и лозинка или неке напредније мијере. Циљ овог питања је да се разликују лица која користе неке јаке поступке електронске идентификације (eID) за идентификацију приликом коришћења *on-line* услуга.

а) Једноставна пријава са корисничким именом и лозинком

Ова се опција односи на случајеве када корисник интернета користи једноставну пријаву с корисничким именом и лозинком као начин идентификације приликом коришћења мрежних услуга, нпр. За приступ свом рачуну е-поште, профилу на друштвеним мрежама итд.

б) Пријава на друштвене мреже која се користи за остале услуге

Ова се опција односи на случајеве када корисник интернета користи своју пријаву на друштвеним мрежама (друштвено умрежавање) као начин идентификације приликом коришћења интернет услуге.

ц) сигурносни токен

Ова се опција односи на случајеве када интернет корисник користи сигурносни токен као начин идентификације приликом коришћења интернет услуга. Сигурносни токови се користе за доказивање идентитета електронским путем (као у случајевима када корисник покушава да приступи свом банковном рачуну). Токен се користи поред или умјесто лозинке да би се доказао да је клијент онај коме тврде да Да. Токен дјелује као електронски кључ за приступ нечему. Често је мали уређај са неким могућностима приказа случајно генерисане једнократне лозинке, која је тада потребно унијети да приступи *on-line* сервису.

д) Електронски идентификациони сертификат или картица која се користи, на примјер, с читачем картица или с апликацијом

Опција се односи на случајеве када интернет корисник користи електроничке идентификационе потврде или картице које се користе с читачем картица као начин идентификације приликом коришћења интернет услуге. Електронска идентификациона картица која се користи са читачем картица представља дигитални сертификат у облику картице за коју је потребно имати посебан читач картица који је повезан са његовим рачунаром да би могао да потврди аутентичност свог идентитета приликом коришћења неких *on-line* услуга. "Сертификат за електронску идентификацију" функционише прилично слично електронској идентификационој картици која се користи са читачем картица, међутим она није у облику картице, већ је дигитална и чува се негдје на свом уређају (нпр. Рачунару) и кад год лице мора потврдити свој идентитет на мрежи, он се "чита" са његовог / њеног уређаја.

е) поступак који укључује ваш мобилни телефон (код примљен путем поруке)

Ова се опција односи на случајеве када интернет корисник користи поступак идентификације који укључује њихов мобилни телефон, а на који се шаље порука с насумично генерисаним кодом за једнократну употребу који се уноси као начин идентификације приликом коришћења интернет услуге.

ф) листа за појединачну употребу ПИН кодова (додајте национални примјер или објашњење - пластична картица са шифрама, шифре, итд.) или насумичним знаковима лозинке

Ова се опција односи на случај када интернет корисник користи попис кода ПИН-а за једну употребу или листу са случајним знаковима као лозинку као начин идентификације приликом коришћења интернет услуге. Једна листа пин кода је листа пин кодова који су нумерисани од 1 до н (број кодова на листи). Када интернет корисник покушава потврдити свој идентитет за приступ интернет услузи, од њега се тражи да унесе насумично одабрани пин код с те листе. Списак кодова може бити у физичком облику, нпр. папир који вам шаље банка или други провајдер услуга. Али када се приступа сервису, дигитално се уноси. Сваки пин код са листе се користи само једном. Таква листа кодова може бити на пластичној картици или на папиру. Када лице користи неку *on-line* услугу и мора да потврди ваш идентитет на мрежи, он / она обично прима информације (текстуалном поруком или се приказује негдје на веб локацији коју користи) који код ће користити. И онда лице бира назначену шифру (може бити на гребачкој картици, па ће можда бити потребно да га открије) и уносом изабраног кода његов идентитет се аутентификује. Кодови се могу користити у неком насумичном редоследу или по наредби на којој су наведени, али сваки код се може користити само једном. Када се користе сви кодови са листе (картица или папир), лице добије нову листу кодова. Уобичајено се користи у *on-line* банкарству.

Случајни знакови лозинке представљају другу врсту јаке процедуре идентификације, гдје испитаник има фиксну лозинку за приступ *on-line* услуги, али сваки пут када се покушава пријавити у ту услугу, од њега се тражи да обезбиједи случајно изабране знакове то је фиксна лозинка. На примјер, лице има лозинку од 15 карактера (слова / бројеви / посебне знакове) и од ње се тражи да уђе у други, пети, шести, десети и тринаести карактер. Сваки пут када се пријављују у услугу конфигурација потребних знакова је другачија.

г) други поступак електронске идентификације

х) Нисам користио никакву процедуру електронске идентификације (опционо)

Ф2: Да ли користите паметни телефон у приватне ?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца, напр. 1^{ст} опција Б1]

[Тип: потребан је један одговор, тј Означите само једну; бинарни (Да не); филтер питање]

Питање филтера.

Ф3: Да ли ваш паметни телефон има неку врсту сигурносног софтвера или сервиса као што су антивирус, антиспам или заштитни зид?

[Обим: појединци који су користили паметни телефон у посљедња 3 мјесеца, Ф2 " да]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује се*]

Због повећаног коришћења интернета на паметним телефонима, постоји јака потреба за мјерењем свјести о безбједности и приватности корисника смартфона, искуствима безбједрносних проблема и способностима појединаца за заштиту њихових личних информација (нпр. локализација, листа контаката) док користе интернет на паметним телефонима. Циљ овог питања је мјерити у којој мјери испитаници су предузели мјере предострожности и примијенили превентивне технологије како би заштитили своје паметне телефоне и податке на њима.

Обим питања је ограничен само на паметне телефоне. Разлог за то је што је коришћење интернета путем смарт телефона постало веома популарно, било да се активно гледа на интернет или на неки пасиван начин коришћењем апликација које покрећу интернет. Због тога се повећао ризик од пада система смарт телефона због неке врсту малвера.

Понекад је безбједносни пакет укључен у оперативни систем паметног телефона. Доступни су други сигурносни софтвер или услуге које се могу инсталирати на паметном телефону или се могу активирати претплатом. *Firewall*, антивирус и анти-спам се могу посматрати као стандардни сигурносни производи. Антивирусни софтвер или услуга је дизајниран да се бори против широког спектра третмана, укључујући црве, *phishing* нападе, тројанске коње и друге злонамјерне програме. Скенира датотеке за инфекцију користећи рјечник и идентификује сумњиво понашање из било којег инсталираног софтвера.

а) Да, аутоматски инсталиран или обезбијеђен оперативним системом

Ова опција одговора односи се на случајеве када је сигурносни софтвер или услуга аутоматски инсталиран или обезбијеђен оперативним системом.

б) Да, инсталирао сам га или претплатио на њега или је неко други то урадио

Ова се опција односи на случајеве активнијег понашања када је корисник паметног телефона инсталирао сигурносни софтвер / услугу или се претплатио на услугу или тражио да нетко други то учини умјесто њих. Опција одговора обухвата сваку врсту сигурносног софтвера / сервиса као што су антивирус, антиспам или заштитни зид, укључујући претплату на сигурносну службу као услугу облака. Кључна разлика је у томе што је Испитаник одлучио инсталирати / претплатити се на заштитни софтвер или сам сервисирати или је затражио од некога да то учини за њих (тако да није инсталиран / укључен аутоматски са уређајем или другим сервисом).

Случајеви у којима је софтвер за сигурност или услуга опционо достављен у пакету са неком другом услугом и могуће је да испитаник одлучи да ли да се инсталира / претвори на њега, а ако је испитаник одлучио да га инсталира или претплаћује, такође су укључени у опсег ове опције одговора.

ц) Не

д) Не знам

Ф4: Да ли сте икада изгубили информације, документе, слике или друге податке на вашем паметном телефону као резултат вируса или других непријатељских врста програма?

[Обим: појединци који су користили паметни телефон у посљедња 3 мјесеца, " да " да би испитивали Ф2]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну; бинарни (Да не) + Не знам; филтер питање]*

Питање се односи на откривање је ли корисник паметног телефона изгубио било какву врсту података због непријатељског програма који је заразио његов / њен паметни телефон. Као што се каже у питању, све врсте података су у склопу овог питања све док су изгубљене због вируса или других непријатељских програма.

- а) Да
- б) Не
- ц) Не знам

Ф5: Када користите или инсталирате апликацију (апликацију) на паметном телефону, да ли сте ограничили или одбили приступ вашим личним подацима (нпр. Ваша локација, листа контаката)?

[Обим: појединци који су користили паметни телефон у посљедња 3 мјесеца, " да " да би испитивали Ф2]

[Тип: потребан је један одговор, тј *Означите само једну; филтер питање]*

Циљ овог питања је мјерити до које мјере испитаници штите своју приватност када користе своје паметне телефоне. Понекад, када је апликација инсталирана на паметном телефону, могуће је управљати подешавањем апликације како би се утврдило да ли испитаник дозвољава апликацији да има приступ његовим / њеним личним подацима, као што су географска локација, листа контаката, приступ на фотографије, итд.

Ограничавање се може односити на случајеве када корисник паметног телефона може ограничити приступ апликацији само кад корисник паметног телефона користи апликацију или када може ограничити приступ неким подацима, али не свим.

- а) Да, бар једном
- б) Не

Ова опција односи се на случајеве када корисник паметног телефона није ограничио или одбио приступ својим личним подацима, иако је знао да је то могуће.

- ц) Нисам знао да је то могуће

То се односи на случајеве када корисник паметног телефона није знао да су таква ограничења или одбијања могућа приликом коришћења или инсталирања апликација.

- д) Није примјетиво (не користим апликације)

Модул 3: Интернет ствари

Статистичка јединица: појединци

Овај нови модул укључује скуп питања о интернету ствари (IoT)⁴. На основу постојећих комуникационих технологија попут интернета, IoT представља сљедећи корак према дигитализацији гдје се сви објекти и људи могу међусобно повезати комуникационим мрежама, у приватним, јавним и индустријским просторима те извјештавати о свом статусу и / или о статусу околне средине.

У свом је подручју модул ограничен на појединачну употребу IoT рјешења у приватном животу. То се углавном односи на прихватање рјешења за аутоматизацију код куће (домотике), али и употребу носивих уређаја, е-здравствених рјешења или аутомобила с уграђеном бежичном везом. IoT рјешења могу се повезати с нпр. Другим уређајима или системима путем интернета (путем мобилне интернет везе, Wi-Fi) или путем Bluetooth-а.

Потребно је нагласити да употреба паметних телефона, таблета, преносних рачунара или стоних рачунара није циљ мјерењаведеног у овом модулу, када ти уређаји служе само приступу интернету, а не контролишу IoT уређај.

31: Да ли неки од сљедећих уређаја или система повезаних с интернетом користили у приватне сврхе?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј Означите све што се примјењује]

а) Термостат повезан са интернетом, помоћни мјерач, свјетла, додаци или друга рјешења повезана са интернетом за управљање енергијом за ваш дом

Ова опција одговора укључује употребу (како даљинских тако и локалних) уређаја повезаних с интернетом за управљање енергијом у кући испитаника. Та рјешења обухватају сљедеће паметне уређаје или системе повезане с интернетом: термостате, комунална бројила, свјетла, додатке, енергетске плоче, системе за наводњавање врта итд. Рјешења за паметне куће попут повезаних прозора или завјеса на прозорима интегрисаних у систем чији је циљ оптимизација потрошње енергије такође су обухваћена овом опцијом одговора

б) Кућни алармни систем повезан са интернетом, детектор дима, сигурносне камере, браве на вратима или друга сигурносна рјешења повезана са интернетом за ваш дом

Ова опција одговора укључује употребу (како даљинских тако и локалних) уређаја повезаних с интернет осигуравањем који осигуравају сигурност / сигурност у кући испитаника. Они између осталог укључују сљедеће паметне уређаје / системе повезане на интернет: кућни алармни уређаји, детектори дима, сигурносне камере, браве на вратима, звона на вратима, повезани прозори или продаваонице, детектори пропуштања, подови сензора итд.

https://circabc.europa.eu/sd/d/ee295abf-562a-4d16-99c0-2540438dbdde/i2010_HLG_benchmarking_framework%20fin.pdf

⁴ Службена дефиниција IERC / ITU-а каже да је IoT "динамична глобална мрежна инфраструктура са могућностима самоконфигурања заснованим на стандардним и интероперабилним комуникационим протоколима у којима физичке и виртуалне" ствари "имају идентитете, физичке атрибуте и виртуалне личности и користе интелигентне интерфејсе и непримјетно су интегрисане у информациону мрежу.

" Доступно на: http://www.internet-of-things-research.eu/about_iiot.htm

ц) Кућни апарати повезани са интернетом, попут вакумских робота (усисивача), фрижидера, пећница, апаратима за кафу

Ова опција одговора обухвата све врсте великих и малих уређаја који су повезани на интернет. Оба кућна апарата (нпр. повезани роботски усисивачи, хладњаџи, пећнице, машине за прање посуђа, апарат за кафу, роботи за кување, машине за прање веша) и опрема за врт (нпр. повезане косилице за траву) која се користе у кући испитаника.

д) Виртуални асистент у облику паметног звучника или апликације, попут *Google Home, Amazon Alexa / Echo / Computer, Google Assistant, Siri, Cortana, Bixby*

Виртуални асистент⁵ (или интелигентни лични асистент) је софтвер који може обављати задатке или услуге за појединца на основу вербалних наредби. Неки виртуални асистенти могу интерпретирати људски говор и реаговати синтетизованим гласовима. Корисници такође могу постављати питања својим помоћницима, контролисати уређаје за кућну аутоматизацију и репродукцију медија путем гласа и управљати другим основним задацима попут е-поште, листе обавеза и календара вербалним наредбама.

Виртуални асистенти се могу интегрисати у бројне потпоре. Употреба сљедећег обухваћена је овом опцијом одговора:

- Виртуални асистенти у облику паметних звучника као што су *Amazon Alexa / Echo / Computer, Google Home, Apple HomePod*
- Виртуални помоћници уграђени у мобилни или десктоп оперативни систем који су доступни у облику апликације (нпр. *Siri, Blackberry Assistant, Cortana*).
- Виртуални помоћници уграђени у паметни телефон независно о оперативном систему (нпр. *Bixby*)
- Виртуални асистенти уграђени у уређаје, аутомобиле (нпр. *Echo Auto*), носиве технологије

Употреба виртуалних помоћника као дијела паметне понуде за живот и забаву од пружаоца телекомуникационих услуга, при чему корисници могу управљати садржајем *TradeCast* (ТЦ) и паметним кућним уређајима с једног мјеста, користећи гласовне наредбе, такође је обухваћена овом опцијом одговора. .

Питање истражује употребу виртуалних помоћника код куће и изван куће код испитаника. Оно што је у домену употребе је употреба предмета који припадају испитаницима (за виртуалне помоћнике, када су доступни на паметном телефону испитаника) или његовом домаћинству (за виртуалне помоћнике у облику паметног звучника, који се користе или код куће или за примјер у приватном аутомобилу).

е) нисам користио ниједно од наведеног саморазумљиво.

32: Који су били разлози да ниједан од споменутих уређаја или система повезаних с интернетом не користите у приватне сврхе?

[Обим: појединци који су користили интернет у посљедња 3 мјесеца, тј. 1 опција у Б1 и "Да" за одговор на е) у 31]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј. Означите све што се примјењује или само а)]

Информације о баријерама а вези повезивања уређаја или система на интернет важне су за креаторе политика да доносе информативне одлуке у вези с развојним програмима IoT-а. Питања се постављају онима испитаницима који никада нису користили интернет или паметна рјешења за домаћинство (за управљање енергијом, сигурношћу / сигурношћу, кућанским апаратима) или виртуалним помоћницима.

⁵ <https://en.wikipedia.org/wiki/Virtual>

а) Нисам знао да такви уређаји или системи постоје саморазумљиво.

Испитаници који нису упознати с таквим уређајима или системима, усмјеравају се на питања 33. Како нису свјесни овог постојања, немају информацију колико кошта такав уређај или систем, колико су компатибилни с другим уређајима итд.

б) Нисам имао потребу користити ове уређаје / системе повезане на интернет саморазумљиво.

ц) Трошкови превисоки саморазумљиво.

д) Недостатак компатибилности с другим уређајима или системима

Ова опција одговора има за циљ да испита да ли је било који од уређаја или система наведених у претходном питању испитаник није користио због проблема са компатибилношћу. Заиста се може догодити да уређај / систем представљен на тржишту неће бити компатибилан с другом кућном опремом коју је испитаник већ користио. То може бити препрека појединцима да развију свој екосистем паметних кућа.

е) Недостатак вјештине за употребу тих уређаја или система саморазумљиво.

ф) Забринутост због приватности и заштите личних података о мени генерисана тим уређајима или системима

Разлика у опсегу три ставке (ф, г, х) зависи о тежини штете нанесеној испитанику (прелазећи од кршења "заштите података" до "сигурносних питања" преведених у физичку штету / здравствени проблем).

Тачка ф) важна је за политике заштите података, у односу на општу уредбу о заштити података, али такође потенцијално и законодавство о приватности и е-приватности. Обухвата питања која се односе на заштиту података и приватност података.

г) Забринутост за сигурност (нпр. Да ће уређај или систем бити хакован)

Опција г) важна је због потребе за подацима о томе како се испитаници осјећају у вези са сигурносним питањима која се односе на IoT (нпр. Да се уређај може хаковати). Подаци "хаковани" могу се измјенити, што узрокује проблеме. Међутим, "безбједносна питања" разликују се од "сигурносних питања", јер сигурносна питања не резултирају физичким оштећењем лица или других предмета.

х) Забринутост за сигурност или здравље (нпр. да употреба уређаја или система може довести до несреће, повреде или здравственог проблема)

Опција х) Питања безбједности и здравља: ова опција бави се забринутошћу због чињенице да би предметни IoT уређај могао нанијети „физичку штету“ појединцу или другом уређају. На примјер, хаковани аутомобил може ударити у зид што би представљало "питање безбједности". Како такви уређаји, према мишљењу испитаника, могу постати опасни из разлога осим хаковања, нпр. зато што је софтвер неисправан, нема интернет везе или сам уређај може бити штетан (нпр. Због излагања електромагнетским пољима која могу потенцијално узроковати здравље проблеми).

и) Остали разлози саморазумљиво.

33: Да ли сте користили интернет на било којем од сљедећих уређаја у вашем дому у приватне сврхе?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује*]

а) ТВ повезан са интернетом

Употреба свих врста телевизора повезаних с интернетом је у домету, паметни телевизор или други мање напредни повезани телевизори, укључујући ситуације у којима је ТВ уређај повезан на мрежу путем *Chromecast*.

б) Играчи конзола повезана с интернетом

Употреба свих врста интернет конзола за игре је у домету (нпр. *Wii U, PlayStation 4, Xbox One, Nintendo Switch*).

Играње на мобилним телефонима, таблетима или лаптопима није у опсегу ове могућности одговора.

ц) Кућни аудио систем повезан са интернетом, паметни звучници

Употреба свих врста кућних аудио система и паметних звучника је у домету, укључујући основне звучнике који се могу повезати путем за нпр. *Bluetooth*

34: Да ли сте користили било који од сљедећих уређаја повезаних са интернетом у приватне сврхе?

Обим: лица која су користила интернет у посљедња 3 мјесеца (1 опција у Б1)]

[Тип: дозвољено је више одговора, тј *Означите све што се примјењује*]

Паметни сат, фитнес трака, повезане наочале или слушалице, сигурносне нарукнице, додаци за интернет, паметна одјећа или обућа

Ова опција одговора истражује је ли испитаник икада користио било који од паметни уређаји повезани с интернетом који доступан на тржишту. Они укључују:

Паметни сатови и фитнес траке - паметни сат је носиви рачунар у облику ручног сата. Омогућава локални интерфејс осјетљив на додир за свакодневно коришћење, док повезана апликација за паметне телефоне омогућава управљање и телеметрију (попут дугорочног биомониторинга). Зависно о моделу, уређај може имати такве функционалности као што су: дигитално приказивање времена, функционисати као преносиви медијски плејери, омогућити биомониторинг, ГПС локацију, осигурати повезаност с другим уређајима, функционисати као фитнес траке итд.

Apple Watch Series 1 до 4, FitBit, Fossil Q, LG Watch, Samsung Gear (различити модели), *Sony Smart Watch* само су неки примјери марки тих носивих уређаја.

Наочаре или слушалице повезане - ова опција покрива све врсте виртуалне стварности (ВР) и слушалице повећане стварности (АР) и бежичне слушалице. Бежичне слушалице попут *Galaxy Buds* и *Apple AirPods* такође би требале бити укључене у ову опцију одговора.

Сигурносни локатори - Сигурносни пратиоци су мали уређаји с ГПС локацијом који омогућују праћење положаја некога или нечега. Помоћу њих се могу пронаћи на примјер дјеца, старија родбина

испитаника или ствари испитаника (на примјер пакет врећа у случају крађе). Такође се могу користити за лоцирање кућних љубимаца. Све су употребе случајева обухваћене овом опцијом одговора.

Прибор, одјећа или обућа повезана с интернетом - Прибор који је спојен путем интернета укључује предмете попут накита повезаног с интернетом (на примјер, наруквице или прстенови с функционалностима сличним онима на паметном сату).

Смартфони се понекад могу схватити као повезани додаци. Како год, употреба паметних телефона или других малих преносивих рачунара ако нису повезани са другим носеним уређајем (или интернетским комадом одјеће) НИЈЕ у оквиру ове опције одговора.

б) Уређаји повезани с интернетом за надгледање крвног притиска, нивоа шећера, тјелесне тежине (нпр. паметне ваге) или други уређаји повезани с интернетом за здравствену или медицинску његу Ова опција се односи на употребу уређаја повезаних с интернетом за здравље. Они укључују рјешења попут интернет уређаја за праћење крвног притиска, нивоа шећера, тјелесне тежине, осигуравање боље ре-едукације и друге сличне уређаје. Ти би уређаји већину времена били повезани са апликацијама за паметне телефоне корисника и слали информације које лијечник може прочитати. Овдје би требала бити сврстана и употреба хуманитарних робота за помоћ старим лицима или хендикепираној дјечи. Овдје би требала бити сврстана и употреба повезаних четкица за зубе.

ц) Играчке повезане с интернетом, попут играчака робота (укључујући и образовне) или лутке Разлози за укључивање ове опције одговора су забринутости у вези са сигурношћу дјецe у контексту употребе ИТ технологија. Нека су истраживања показала да се интерактивне лутке или роботи могу лако хаковати, што је омогућило да се странци укључе у "разговоре" с дјецом захваљујући уграђеним микрофонима и технологијама за препознавање говора.

Сходно томе, сврха ове опције одговора је идентификовати колико је учестало коришћење IoT уређаја за мању дјецу на нивоу ЕУ. Опсег могућности одговора стога је сужен на IoT играчке за мању дјецу. Употреба дрoнова или таблета повезаних с интернетом за дјецу с образовним или играчким садржајем није у склопу ове могућности одговора.

д) Аутомобил с уграђеном бежичном интернетском везом

Овај предмет истражује је ли испитаник икада користио аутомобил с уграђеном бежичном везом у приватне сврхе. У возилима ове врсте повезаности треба широко разумјети да се заснивају на: - *Wi-Fi* приступу из сигурносних разлога; -

Мобилни приступ ради сигурности и шире (нпр. навигација, информације о забави). Омогућује такве функције⁶ као:

- управљање мобилношћу (нпр. тренутне информације о саобраћају, помоћ на паркирању, оптимизована потрошња горива);
- трговина (куповина робе и услуга док сте у покрету);
- управљање и сигурност возила (нпр. подсјетници о стању возила и сервису, даљински рад, пренос података о употреби);
- инфотаинмент (нпр. интерфејс са паметним телефоном, *WLAN hotspot*, музика, видео, интернет, друштвени медији, мобилна *office*);
- помоћ возачу - дјеломична или потпуно аутоматска вожња;

⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Connected_car

- рјешења за откривање умора, аутоматско прилагођавање околине како би возачи били обазриви, медицинска помоћ итд.

Аутомобил се може сматрати повезаним ако је нека од горе наведених функција доступна захваљујући уграђеном систему у возило. У случају да се сличној услузи приступа повезивањем паметног телефона путем *Bluetooth*-а и употребом на самом паметном телефону, то није у оквиру ове могућности одговора.

Модул Г: Социо-демографске карактеристике позадине

[Обим: сва домаћинства / сви појединци]

[Тип: Г2, Г5, Г6, Г10, Г11: потребан је један одговор, тј *Означите само једну*; Г1, Г12, Г13, Г14: квантитативни; Г3, Г4, Г7, Г8, Г9: отворено питање, односно потребан опис (или кодиран од стране анкетара)]

Овај се модул не фокусира на варијабле студије везане за ИЦТ, већ на позадинске варијабле како би резултате на варијабле студије ставио у перспективу. Ове позадинске варијабле би требало да омогуће повезивање исхода истраживања са социолошким, демографским и економским позадином посматраних статистичких јединица.

Од анкете за 2012. годину даље, социо-демографске карактеристике позадине све одражавају договорене основне друштвене променљиве које треба укључити у све социјалне анкете Еуростата. Претходне изборне варијабле на брачном статусу прескочене су у анкетама 2015, 2016, 2018. и 2019. године.

У моделном упитнику, овај модул се убацује на крају истраживања. То је био произвољан избор, модул такође може бити полазна тачка за анкету (у већини случајева, информације ће дјелимично бити доступне из других извора, нпр. регистри или истраживање које укључују питања коришћења ИЦТ-а).

На питања о старости (Г1), полу (Г2), земљи рођења (Г3), земљи држављанства (Г4), образовном постизању (Г5), ситуацији запослења (Г6) и занимању (Г7) треба одговорити појединац (и) који су (били) изабрани унутар домаћинства.

Питања о регионима пребивалишта (Г8, Г9), географском положају (Г10) и типу локалитета (Г11) односе се на домаћинство, али одговор на нивоу домаћинства треба да буде у складу са индивидуалним нивоом, како су појединци део домаћинства. Обично ова два варијабла не морају бити усмијерене према испитаницима јер НСИ могу извући информације на основу адресе домаћинства.

Питања о саставу домаћинства (Г12, Г13) и прихода домаћинства (Г14) се наравно односе на ниво домаћинства.

Г1: Доб

Подаци који се преносе Евростату раздвојени су према старосној групи. Да ли је година рођења или датум рођења или старост прикупљена, релативно је небитна. У поштанском истраживању, НСИ би могла једноставно да тражи од испитаника да означе одговарајућу старосну групу. Међутим, у већини случајева, ове информације ће бити доступне из оквира узорковања (нпр. регистар становништва).

Без обзира на то да ли је референтна тачка старост током интервјуа, односно старост током референтног периода, не очекује значајан утицај на резултате и упоредивост.

Г2: Пол

Кодирани су само жене и мушкарци (не интерсексуално).

У случају да национално законодавство захтијева трећу категорију (нпр. њемачка: „разнолико“), овакав одговор треба на одговарајући начин поновно кодирати само жене или мушкарце (нпр. коришћењем имена и других помоћних варијабли).

Г3: Земља рођења

Држава рођења појединца треба бити шифрована према следећим категоријама:

Рођена или рођена у иностранству.

Рођени у иностранству: рођен у другој држави чланици ЕУ или рођен у држави изван ЕУ. У 2019. години Уједињено Краљевство не би требало сматрати државом ЕУ.

G4: Држава држављанства

Држављанство појединца треба бити шифрована према сљедећим категоријама:

1. Национални, или 2. ненационални.

То значи да појединац има или нема држављанство државе извјештаја.

За ненационалне: држављане друге државе чланице ЕУ или држављане државе ван ЕУ. У 2019. години Уједињено Краљевство не би требало сматрати државом ЕУ.

Више информација о позадинским варијаблама Х3 и Х4 (обавезно од 2011. године) можете наћи у Извјештају о основним социјалним променљивама ⁷.

У случају двојног или вишеструког држављанства, треба користити сљедећи приступ:

1. Ако лице има држављанство земље уобичајеног боравка, обично се евидентира у истраживању са првим приоритетом.
2. Ако ниједно држављанство није у држави пребивалишта, приоритет има и држављанство ЕУ-а.
3. У другим случајевима лице може изабрати која земља држављанства ће бити забиљежена у истраживању.

G5: Степен образовног нивоа

Степен образовног нивоа појединца је највиши ISCED ниво успешно завршен, успешан завршетак образовног програма потврђен признатим квалификацијама (или акредитацијом), односно квалификације коју званично признају надлежни национални образовни органи.

Израз 'успјешно завршен ниво' мора бити повезан са добијањем сертификата (квалификације). Еуростат препоручује свим истраживањима у домаћинствима да користе "дипломски приступ" при прикупљању података о образовном нивоу, нпр. Питати о добијеној дипломи. У случајевима када нема сертификације (нпр. У основном образовању), успјешно завршавање мора бити повезано са пуним присуством или стеченим надлежностима за приступ вишем нивоу. Лица која нису завршила студије (напуштене) треба да буду кодиране према највишем нивоу који су успешно завршили.

У циљу добијања упоредивих информација за различите земље, нивои образовања су повезани са UNESCO-овом Међународном стандардном класификацијом образовања - од 2014. године **ISCED 2011** ће се имплементирати у свим истраживањима ЕУ.

За детаљне информације и савјете, **Оперативни приручник ISCED 2011** (Упутство за класификацију националних образовних програма и сродних квалификација) треба користити:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-06-14-246>

Детаљан опис класификације доступан је и на сајту UNESCO Института за статистику:

⁷ <https://circabc.europa.eu/w/browse/c9df3412-21d8-4ef6-9312-fd68a9ff0c9e>

<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-en.pdf>

У сврху поштивања основних варијабли за социјалне анкете Еуростата, подаци о степену образовног нивоа требају се пренијети према ISCED 2011 кодовима: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8:

- 0 - Без образовања или 4 године основне школе
- 1 - Основно образовање
- 2 - Ниже средње образовање
- 3 - Средње образовање
- 4 - Више средњошколско образовање, али не високо
- 5 - Кратки циклус високог образовања
- 6 - Бацхелор или еквивалентни ниво
- 7 - Мастер или еквивалентни ниво
- 8 - Докторски или еквивалентни ниво

Главни алат који ће се користити за кодирање образовног постигнућа Да национално ISCED интегрисано мапирање (припремљени у свакој земљи по статистичким студијама). Ово мапирање класификује у ISCED-у све националне образовне програме и формалне квалификације (образовање).

За сва питања везана за мјерење степена образовања према ISCED 2011, молимо вас да погледате методолошке смјернице које су доступне на:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-06-14-246>

Г6: Стање запослености

Анкета у прошлости увек није садржавала одређена бројна детаљна питања за процјену стања запослености појединца или статуса рада. Ова варијабла је била и више је везана за питање LFS-а самопроглашени радни статус као што је препоручено у Смјерницама о основним друштвеним варијаблама (CSV) (него на детаљним питањима о статусу ILO

-а) гдје испитаник даје самопоуздане у вези с његовим / њеним активностима. Поред тога, ситуација запошљавања укључује и основну варијаблу Статус у запослењу (необавезне варијабле *самозапослене, запослени, запослени са сталним послом или уговор о неограниченом трајању или привременим радом или уговором о ограниченом трајању*).

Варијабле у ситуацији запошљавања су проширене од 2012. године, које покривају и све остале варијабле Еуростатове основне друштвене варијабле, које су сагласили директори социјалне статистике, барем са факултативним статусом који је видљив у упитнику модела.

За даље упућивање и објашњења о свим варијаблама, погледајте ажуриране **ЦСВ документ**:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/c9df3412-21d8-4ef6-9312-fd68a9ff0c9e>

или провјерите документ у **слједећем фолдеру Circabc**:

Европа> Европска комисија> CIRCABC> Еуростат> EMIS анекси>

Библиотека> подаци __ база података> тема_3 __ попул> исоц> методолошки_информати

Доле наведене објашњења су укључене у претходне приручнике и држе се у случају потребе. Концепти и дефиниције које се користе су засноване на онима који се користе у Еуростатовој статистици тржишта рада и препоручује Међународна организација рада (ILO).

Запослен

Запослени се дефинишу као лица која раде, по договору, за јавног или приватног послодавца и која примају компензацију у виду зарада, плата, накнада, гратуитета, плаћања по резултатима или плаћања

у натури; без обзира на број или радно вријеме (пуно радно време или скраћено радно време) и трајање уговора (фиксни или неодређени).

Ова категорија укључује нерегистроване припаднике оружаних снага, приправнике или приправнике који примају накнаду, сезонски радници и штрајкаче.

Ова категорија не укључује добровољне раднике и породичне раднике који не добијају редовну новчану плату.

Лица која истовремено раде у сопственој професионалној пракси и за јавног или приватног послодавца (нпр. љекари са властитим кабинетом и рад у болници) треба класификовати према статусу у којем раде значајнији број сати.

Самозапослен/а

Самозапослена лица, са или без запослених, дефинишу се као лица која раде у сопственом или заједничком послу, стручној пракси или фарми ради остваривања добити.

Ова категорија укључује раднике за сопствени рачун, породичне раднике који не добијају редовну новчану плату, freelanceri (иако лице коју је неко вријеме редовно задржао један послодавац такође се може сматрати запосленим) и лица која се брину за једно или више дјеце а која нису властита и примају накнаду за ову услугу.

Лица која истовремено раде у сопственој професионалној пракси и за јавног или приватног послодавца (нпр. љекари са властитим кабинетом и рад у болници) треба класификовати према статусу у којем раде значајнији број сати.

Незапослени

У складу са ILO стандардима који се користе у Анкети о радној снази, незапослена лица обухватају лица старосне доби од 15 до 74 година (три услова морају бити испуњена):

(а) без посла током референтне седмице (седмице интервјуа), односно нема посао, нити је на послу (за један сат или више) на плаћеном или самозапошљавању;

(б) тренутно доступни за рад, односно доступни су за плаћено запослење или самозапошљавање пре краја двије седмице након референтне седмице;

(ц) активно траже посао, односно предузимају конкретне кораке у периоду од четири седмице који завршава са референтном седмом за тражење плаћеног запослења или самозапошљавања или који је нашао посао да започне касније, тј. у року од највише три мјесеца.

Сљедеће се сматрају конкретним корацима у "активном тражењу посла":

- да је био у контакту са јавним заводом за запошљавање како би пронашао посао, ко год да је преузео иницијативу (само обнављање регистрације из административних разлога није активан корак),
- да је био у контакту са приватном агенцијом (агенцијом за привремену дјелатност, фирмом специјализована за запошљавање и сл.) како би пронашла посао,
- директно се пријављује на послодавце,
- траже од пријатеља, рођака, синдиката, итд. да пронађу посао,
- постављање или одговарање на огласе за посао,
- проучавање радних огласа,
- преиспитивање или испитивање,
- тражи земљиште, просторије или опрему,
- пријављивање за дозволе, дозволе или финансијска средства.

Студент/Ђак

Ова категорија се односи на појединце у формалном образовању (у образовним институцијама као што су школа, универзитет, итд.) И не припадају ни у једној од других категорија ситуације запошљавања.

Када строго примјењује дефиниције LFS-а, студенти са малим пословима морају бити класификовани као запослени. Међутим, због одсуства дугог списка питања која се користе за утврђивање статуса запослења у APC, студенти који раде само неколико сати недељно могу се класификовати као ученици.

Остали, који нису радно способни

Ова категорија се односи на лица која нису запослене или незапослене. Студенти се сматрају посебним категоријама (види горе).

"Остали који нису у радној снази обухватају лица која се налазе у пензији или раној пензији, лица која обављају обавезну војну службу, лица која испуњавају задатке у домаћинству (без запослења или samozapoшљавања, нпр. домаћице) или других неактивних лица.

Како су неке земље уградиле анкету о коришћењу ИКТ у Анкети о радној снази или другим социо-економским истраживањима која користе дефиниције LFS-а, корисно је укратко размотрити кореспонденцију између пет горе наведених категорија и 9 категорија коришћених у променљивој LFS Главни радни статус (погледајте колону 101 у приручнику LFS или у Анексу Уредбе 1575/2000).

Анкета о коришћењу ИКТ Гб: Стање запослености		Анкета о радној снази Главни статус рада
Запослен	→	LFS цол.101, шифра 1 (врши посао или професију, укључујући неплаћени посао за породични бизнис или посједовање, укључујући приправнички или плаћени приправнички рад, итд.)
Самозапослен/а	→	LFS цол.101, шифра 1 (врши посао или професију, укључујући неплаћени посао за породични бизнис или посједовање, укључујући приправнички или плаћени приправнички рад, итд.)
Незапослени	→	LFS цол.101, код 2 Незапослени
Студент (не у радној снази)	→	LFS цол.101, код 3 (ученик, студент, додатна обука, неплаћено радно искуство, волонтирање)
Остали, који нису радно способни	→	LFS цол.101, шифре 4, 5, 6, 7 и 8 (у пензији или раном пензионисању или се одрекао посла (= 4), трајно онеспособљен (= 5), обавезном служењу војног рока (= 6), испуњавању домаћих задатака (= 7) и друга неактивна лица (= 8).

Наведена кореспондентна табела показује раније 1-1 однос између распада у истраживању коришћења ИКТ и Анкете о радној снази (са шифрама 4, 5, 6, 7 и 8 комбиноване у једну појединачну категорију

пошто су поткатогеорије мање релевантне за Анкета о коришћењу ИЦТ-а или може бити проблематична у смислу ниске ћелијске фреквенције).

Пропуштање "запослени или самозапослен" је обавезно од истражне године 2007 у истраживању коришћења ИЦТ-а. До 2006. године, додатни расподјелу запослених и самозапослених није било могуће разликовати директно из колоне 101 у LFS, јер су груписани у шифри 1. Прагматични приступ - уз прихватљив ризик од грешке кодирања - предложено је додатно коришћење *Професионални статус* из LFS-а (колона 26) и пријавити сва лица (у шифри 1 колоне 101) за које се чини да су *самозапослен* или *породични радник* (шифре 1, 2 или 4 у LFS кол. 26) под шифром *самозапослен* за истраживање коришћења ИКТ-а и свих осталих *запослени*. Другим рјечима, помоћне информације из LFS колоне 26 су тада коришћене само за преусмјеравање неких лица у групу *самозапослен* док остатак остају у групи *запослени*. Овај приједлог поновног успостављања претпоставља одређену корелацију између професионалног статуса према дефиницијама ILO (= кол.26) и самопроцјена о стању рада (= кол.101).

Г7: Занимање

[**Обим:** појединци на запошљавању, тј. 1 (*запослени*) или 2 опција (*самозапослен*) у Г6]

Нова класификација ISCO-08 о занимањима (усвојена 2008. године) требало би размотрити од 2011. године. Користиће се у већини социјалних статистика Еуростата и заснива се на Међународној стандардној класификацији занимања Међународне организације рада (ILO). За информације о новом ISCO-08, погледајте

<http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/index.htm>

1. ИКТ / не-ИКТ и ручни / не-ручни радници

ИЦТ стручњаци

Сада је могуће кодирати и чувати занимања на више агрегираном нивоу субмајорских група (2 цифре). Главне групе (једна цифра) не дозвољавају разликовати ИЦТ стручњаке од других радника.

За стручњаке из области информационих технологија треба размишљати о најмање сљедећим групама:

25 Професионалци информационих и комуникационих технологија

35 Информациони и комуникациони техничари

Ако је могуће, треба узети у обзир и одређена ИКТ занимања класификована у друге групе:

133 Менаџери ИЦТ сервиса

2356 Тренери информационе технологије

7422 ИКТ инсталатери и сервиси

ИЦТ стручњаци

Категорија *Професионалци који нису ИЦТ* састоји се од појединаца у свим осталим ISCO групама (у случају четвороцифреног кодирања) или свих осталих ISCO малих група (у случају 3-цифреног кодирања).

За ручне / неусловне раднике са сломом, примјењује се сљедеће:

Мануелни радници

Ова категорија одговара главним групама од 6 до 9 ISCO-08:

Главна група 6: Квалификовани пољопривредни, шумарски и рибарски радници;

Главна група 7: Радници занатске и сродне занатске дјелатности;

Главна група 8: Оператери постројења и машина и монтажери;

Главна група 9: Основна занимања.

Мануелни радници

Ова категорија одговара главним групама од 0 до 5 ISCO-08:

Главна група 1: Менаџери;

Главна група 2: Професионалци;

Главна група 3: техничари и сарадници;

Главна група 4: радници у службама клерике;

Главна група 5: Сервисни и продајни радници;

Главна група 0: Оружане снаге.

Класификација је доступна у RAMON-базама података (> класификације):

<http://ec.europa.eu/eurostat/ramon>

http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/other_documents/index.cfm?TargetUrl=DSP_ISCO_08

Основа за класификацију је посао и вјештине. Посао се дефинише као скуп задатака и дужности које треба обавити. Вјештине су способности за обављање задатака и дужности посла. Вјештине се састоје од двије димензије: ниво вјештина - који се обично односи на ниво образовног постигнућа - и специјализацију домена.

Сврха варијабле "занимања" као позадинске карактеристике Да да не прикупљају податке о коришћењу ИКТ разложених појединим занимањима (то би захтијевало врло велике узорке), већ по групама занимања. На примјер, ручни или неупућени или ИЦТ-послови на супрот не-ИЦТ .

2. Занимања према свим двоцифреним ISCO-08

Пренос свих занимања која се рецидују у најмање двоцифрене категорије ISCO-08 захтијевају се у смјерницама ЦСВ-а, али опционо тренутно у истраживању ИЦТ.

За даље информације погледајте горњу везу на смјерницама за CSV.

F8: Регион пребивалишта – NUTS 1

Региони NUTS 1 уведени су као обавезни у 2008. години. Већина, али не и све земље (због NUTS -1 = NUTS -0 у неким малим земљама).

Више информација о регијама NUTS може се наћи на:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/history>

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview>

http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=NUTS_2016L&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC

Од 1. јануара 2018, према NUTS регионима, укључујући NUTS 1 за земље чланице ЕУ NUTS 2016 класификација.

Кодове за идентификацију статистичких региона за земље EFTA и земље кандидате требају се користити према сљедећој линији:

http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=NUTS_33_L&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC

Да бисте видели који су кодови промијењени између верзије NUTS 2013 и NUTS 2016:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/history>

Званична листа региона објављена је путем сљедећег линка:

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.322.01.0001.01.ENG & toc = UL: L: 2016: 322: TOC

G12 и G13: Тип домаћинства

"Домаћинство" се односи на једно лице које живи само или групу људи који живе заједно у истој стамбеној јединици са најмање једним лицем од 16 до 74 године (види горе: "Општи преглед анкете", Опсег - година лимит).

Искључени су стални чланови институција као што су болнице, затвори итд.

Састав домаћинства (као што се користи у табеларној шеми) одређује се користећи два обавезна показатеља: укупан број лица у домаћинству (укључујући све старосне групе) и број деце испод 16 година. Присуство (и број) деце се сакупља одвојено, јер је то покретачка снага за усвајање ИЦТ или интернет у домаћинству.

Поред тога, додато је неколико опционих варијабли које су видљиве у упитнику модела, које одговарају CSV-у (погледајте линк на горе наведени документ). Ако су се државе одлучиле да прикупе еквивалентни нето мјесечни приход, барем број лица старих од 14 до 15 година требао би додатно бити прикупљен, иначе неће бити могуће израчунати.

G14: Приход домаћинства (опционо)

Концепт "прихода" који се користи у овом истраживању је нето мјесечни доходак домаћинства (не појединац). Фокус је на приходе домаћинства, јер се приступ и коришћење ИЦТ-а више повезују са укупним приходом домаћинства у којем је дио, него са његовим / њеним личним примањима.

За запослена лица ово се односи на мјесечну плату за узимање куће, односно на плату након одбијања пореза на добит, доприноса за социјално осигурање запосленог и било каквих добровољних доприноса.

Бонуси се редовно плаћају у вријеме сваког плаћања - као што су редовна прекорачења, укључени су бонуси за тим, ноћни или викенд рад, савјети и провизије.

Бонуси који се не плаћају у сваком периоду плаћања (фи годишњи добитак), али који су случајно плаћени у посматраном периоду исплате су искључени јер ће довести до не-репрезентативне процјене.

Нередовне или годишње бонусе треба искључити. Не захтјева се "прерасподјела" таквих бонуса - тј. Подјела од 12 и додаток мјесечној процјени - јер би то непотребно повећало оптерећени опозив испитаника. Ово међутим може учинити међународна поређења мање релевантна јер утицај таквих бонуса тежи да се у великој мјери разликује од једне земље до друге.

Тамо гдје је примјењиво и изводљиво, процјена новчане вриједности за *плаћања у натури* треба додати.

Иако *приход од самозапошљавања* може бити тешко измјерити, испитаници се могу тражити процјена њиховог расположивог прихода.

Приход од накнада као што су накнаде за незапосленост, пензије и инвалиднине, инвалиднина треба да се односе на посљедњи мјесечни додаток који је примљен прије разговора (или мјесечни просјек у скоријем периоду ако је то лакше прикупити или процијенити).

Приход од инвестиција (средства, штедња, акције, и сл.) треба искључити пошто је те информације тешко измјерити и / или прикупити.

Иако непожељно, одступања од горње дефиниције прихода домаћинства могу бити оправдана у случајевима када се подаци могу добити од незнатно различитих питања везаних за доходак у истраживачком возилу, с којима је повезано истраживање о коришћењу ИКТ. Нарочито када је коришћење таквих доступних података једини начин пружања информација о овој осјетљивој опционој варијабли.

Идеално, информације би требало прикупљати питањем испитаника за процјену стварног износа. Тамо гдје није пожељно или изводљиво прикупити такве информације, испитаник може назначити величину. Ове величине би требале бити компатибилне са сломом коришћеним у табеларној шеми. Ова шема табелирања предвиђа употребу квантила прихода, а не класу прихода. Овакав приступ би требало да направи упоређивање међу земљама. Не само да то може превазићи дисперзију нивоа дохотка у земљама Европе, коришћење квантила такође може избјећи пријетње упоредивости узроковане коришћењем различитих концепата од стране различитих земаља (нпр. Бруто у односу на нето зараде, без обзира да ли су укључени редовни мјесечни бонуси, укључујући и $1/12^{\text{th}}$ годишњих бонуса, без обзира да ли је укључена процјена вриједности плаћања у натури итд.).

Ако су се државе одлучиле да прикупе еквивалентни нето мјесечни приход, барем број лица старих од 14 до 15 година требао би додатно бити прикупљен, иначе неће бити могуће израчунати.

За додатне информације погледајте формат преноса у Анексу 2 - Формат преноса и агрегати, као и CSV смјернице, горе наведени линк.

